

BÀI HẠ»C TÁ»^a CUÁ»C Ắ»á»œl Ắ»á»C PHÁ»T

Ắ»ng gẮ»p cá»sa ThẮ»ch TẮ»m Há»nh
11/05/2017
Cá»p nhá»t 11/05/2017

BÀI HỊCH TẾ Ắ»C Ừ Ắ» Ề C PH-T Ắ»

* Thích Tâm Ắ» H ắ»nh

BA CÁCH Ắ» CÚNG D Ắ»NG.

Hôm nay, nhân mùa Ắ» Ph-t ắ»n, quý Ắ» ph-t tí Ắ» ắ»o tràng Ắ» Trúc Lâm Ắ» Sen

Tr ắ»ng à Nụng Ắ» trắ» v Ắ» Ắ» Thi Ắ»n vi Ắ»n Ắ» Trúc Lâm Ắ» B ắ»ch Mã tu t-p Ắ» hai

ngày mù Ắ»t ắ»m. ắ»m r ắ»i quý v Ắ» ắ» ã ắ»c Ắ» tắ»ng kính, Ắ» ng Ắ»i thi Ắ»n. Khuya nay quý v Ắ» cing ắ» Ắ» ng Ắ»i thi Ắ»n Ắ» r ắ»i và mù Ắ»i tắ»ng kính Ắ» l

th Ắ»i Ắ» sinh ho Ắ»t Ắ» ắ»o lý.

Ngày Ắ» l Ắ»

Ph-t ắ»n, Ắ» chúng ta Ắ» cúng d Ắ»ng Ắ» ắ»c Ph-t Ắ» theo

m ắ»y cách? K ÷ ni Ắ»m m ắ»ng ngày Ắ» ắ»c Ph-t Ắ» gi ắ»ng

sanh, Ắ» chúng

ta Ắ» có r ắ»t nhi Ắ»u cách Ắ» Ắ» cúng d Ắ»ng Ắ» lên Ng ắ»i. Ắ» Cả th Ắ»,

trong Kinh đ ắ»y Ắ» chúng ta Ắ» có

ba cách Ắ» cúng

d Ắ»ng.

1/ Cách th ắ» nh ắ»t là l ắ»i Ắ» cúng d Ắ»ng: Ắ» T ắ»c là Ắ» t ắ» s ắ»n, nh ắ»ng gì có ắ»c mình dâng lên Ắ» cúng d Ắ»ng, ó g ắ»i là l ắ»i Ắ» cúng d Ắ»ng.

2/ Th ắ» hai là kính Ắ» cúng d Ắ»ng: Ắ» T ắ»c là Ắ» chúng ta Ắ» kính tr ắ»ng Ắ» h Ắ»ng v Ắ» ng ắ»i.

3/ Và th ắ» ba là tu Ắ» cúng d Ắ»ng: Ắ» L ắ»u nay Ắ» chúng ta Ắ» th Ắ»ng

quen l ắ»i và kính Ắ» cúng d Ắ»ng Ắ» mà

hay Ắ» b ắ»

qu ắ»n ph ắ»n tu Ắ» cúng d Ắ»ng. T ắ»c là có hoa, có qu ắ»n, có g ắ»o, có ti Ắ»n...

ắ»m dâng cúng, ho-c tôn th Ắ»y, Ắ» l Ắ» l ắ»y Ắ» ng ắ»i,

nh ắ»ng th Ắ»ng qu ắ»n Ắ» Ắ» ý Ắ» ắ»n

ph ắ»n Ắ» th ắ»c

hành Ắ» công phu. Ắ» Tu t-p Ắ» cúng d Ắ»ng Ắ» là Ắ» chúng ta Ắ» ph ắ»i nh ắ»m th ắ»ng ắ»n ph ắ»n Ắ» th ắ»c hành Ắ» công phu,

ó là mù Ắ»t cách Ắ» cúng d Ắ»ng.

Cing nh ắ» ß nhà, mình là ng Ắ»y làm cha, làm m ắ»i, làm

ông, làm bà. ắ»n ngày sinh nh-t, con cháu th Ắ» hi Ắ»n nhi Ắ»u cách Ắ» Ắ» chúc th Ắ»i mình. ắ»a thì mua quà t-ng, ắ»a thì t ắ»

t ắ»nh c ắ»m Ắ» tôn

kính Ắ» mình, có ắ»a lo ch m

s ắ»c Ắ» s ắ»c

kh ắ»i Ắ» c ắ»a mình mù Ắ»t cách chu

áo, có ắ»a th Ắ»i ngoan ngo ắ»n Ắ» nghe l ắ»y Ắ» ch Ế b ắ»o Ắ» c ắ»a

mình Ắ» ắ»c Ắ» thành ắ»t Ắ» trong

cu Ắ»c s ắ»ng... Theo cái nhìn và kh ắ»n ng c ắ»a m ắ»i ng Ắ»y con mà có cách Ắ» th Ắ» hi Ắ»n Ắ» khác nhau. Cách nào cing t ắ»t, mi Ắ»n nó Ắ» ng

có lòng là mình vui r ắ»i. Hôm nay

trong mùa Ắ» Ph-t ắ»n, quý v Ắ» trắ» v Ắ» Ắ» ắ»y Ắ» tu t-p Ắ» hai ngày mù Ắ»t ắ»m, ó là hành Ắ»ng c ắ»a

m Ắ»t ng Ắ»y con Ắ» ngoan ngo ắ»n Ắ» ắ»

bi ắ»t Ắ» cúng

d Ắ»ng lên ắ»c Ắ» T ắ» ph Ắ» c ắ»a

mình. Ng Ắ»y x ắ»a nói Cung kính b ắ»t nh ắ» ph ắ»ng m Ắ»nh . Ngh) a là Ắ» tôn tr ắ»ng, Ắ» cung kính không

b ắ»ng Ắ» chúng

ta Ắ» v ắ»ng l ắ»y, làm theo. Có nhi Ắ»u ắ»a con Ắ» tr Ắ»c m-t Ắ» mình th Ắ»i tỉ r ắ» Ắ» có v Ắ» Ắ» ngoan ngo ắ»n Ắ» và Ắ» cung kính Ắ» l m.

Nh ắ»ng khi ra Ắ»ng, r ắ» ắ» xã h ắ»i Ắ» th ắ»i

s ắ»ng khác i. M Ắ»t ng Ắ»y con nh ắ» v-y không th Ắ» g ắ»i là có hi ắ»u ắ»c. Cho nên hôm

nay Ắ» trắ» v Ắ» Ắ» Thi Ắ»n vi Ắ»n Ắ» tu t-p,

ó là quý v Ắ» ắ»ng Ắ» v ắ»ng theo Ắ» l ắ»y Ắ» ắ»c Ph-t Ắ» ch Ế đ ắ»y, ngh) a là Ắ» chúng ta Ắ» ắ»ng Ắ» cúng d Ắ»ng Ắ» ắ»c Ph-t Ắ» mù Ắ»t

cách Ắ» th ắ»t

th ắ»c Ắ» nh ắ»t.

Nh ắ»ng mu ắ»n nghe theo, mu ắ»n Ắ» tu t-p Ắ» theo, Ắ» tr Ắ»c tiên Ắ» chúng ta Ắ» ph ắ»i Ắ» hi Ắ»u r ắ» Ắ» cu Ắ»c Ý Ắ» ắ»c Ph-t Ắ» th ắ»i

mÙi phâng mÇnh, mÙi tu theo °ác. Cho nên hôm nay quý Th§y s½ nói mÙt vài bài híc

têÁ cuÙc ÝiÁ cçaÁ éc Ph-tÁ ß

c¶p ÚÁ bình

dË, g§n gii, nh°ng r¶tÁ c§n thiçtÁ vÙi

t¶t cËÁ chúng

ta, trong khË n ng mxi ng°Ýi có thã làm °ác ã quý vË híc theo, mang ljiÁ lãi íchÁ thiçt thĩcÁ cho mình vàÁ míi ng°Ýi.

Á

II. BÀI HÍC TÊÁ CUØC ÛiÁ èC PH-T.

CuÙc ÝiÁ cçaÁ éc Ph-tÁ r¶t

v) jì, vô vàn nhĩng iÁu hay,Á chúng taÁ không

tài nào híc hçt °ác.Á Lý doÁ §u

tiên là mình không thã biçt hçt ã híc. Ch°a có ai dám tñ nh-n mình là ng°Ýi biçt

hçt nhĩng iÁu hay cçaÁ éc Ph-t.Á Chúng taÁ chËÁ nh-n biçtÁ °ác ph§n nào thôi cho nên khó híc hçt.

MÙtÁ lý doÁ nữa là nhĩng iÁu °ác nghe, °ác híc,

°ác hiÁu, nh°ngÁ chúng taÁ khôngÁ dã hiÁuÁ hçt thâm ýÁ éc Ph-tÁ muñn chË trong ó. Và iÁu thê ba,Á thí dãÁ nh° quý vË a

ào,Á ch°a bao giYÁ ra cËnhÁ núi rêngthanh

v°ngÁ nh° thç này thìÁ chúng taÁ không thã nàoÁ hình dungÁ ra hay cËm nh-n °ácÁ cËm giácÁ thanh tËnhgiñng

nh° m¶y hôm mình ã ß jì ãy. ChË có ai ra çn ãy rÓi thì mÙi cËm nh-n hçt °ác.Á Cing thç,

nçu ch°a ß trongÁ cËnh giÙiÁ cça

Ph-t thìÁ chúng

taÁ s½ không thã th¶y hçt ã

híc theo. ChË có Ph-t mÙi biçt çnÁ cËnh giÙiÁ Ph-t.

Nçu ch°a nh° thç thì khôngÁ dã hiÁuÁ th¶u

hçt thâm ý cça Ph-t, cho nên khó híc hçt nhĩng iÁu hay têÁ éc Ph-t.Á Chëng nàoÁ ch°aÁ thành Ph-t, ngày óÁ chúng taÁ ch°a

thã híc hçt nhĩng bài híc têÁ cuÙc ÝiÁ éc Ph-tÁ muñn

djy mình. MÙi biçt, bài híc têÁ cuÙc ÝiÁ éc Ph-tÁ r¶t

IÙn lao. Cho nên hôm nay trongÁ phim viÁ hçn

h'p,Á chúng

taÁ chË híc nhĩng bài híc g§n

gii,Á bình

dË,Á vëa sécÁ chúng taÁ có

thãÁ hiÁu

biçt, cËm nh-n vàÁ éng dãngÁ °ác.

1.Á Duy ngã Ùc tôn.

Có l½ ph§n ông quý vË cóÁ hiÁu biçtÁ vÁÁ lËch síÁ cuÙc ÝiÁ éc Ph-t Thích Ca Mâu NiÁ cho nên quý Th§y không nh°c lji. Ch

ôn sj qua mÙt vài iÁm ãÁ chúng taÁ híc

theo thôi. Ngài là mÙt vËÁ thái tíÁ tên

T¶t- jt- a, hay còn gii là S)- jt-ta, có ngh)a là ng°Ýi °ác toji nguyÇn . Vi

qua bao nhiêuÁ mong míi, vuaÁ TËnh Phjñ mÙi có °ác mÙt vËÁ thái tíÁ duy nh¶t,

Vua r¶t quý cho nên nhân ó .t tên. Vëa mÙi ra Ýi,Á Thái tíÁ i trên bËyÁ hoa sen,

mÙt tay chË trÝi, mÙt tay chË ¶t, nói:

Thiên th°ång,Á thiên hç,Á

Duy ngã Ùc tôn.Á

Nh¶t thiçt thç gian,Á

Sanh, lão, bÇnh, tí.

Ngh)a là Trên trÝi, d°Ùi trÝi, chË ta là hçn hçt. T¶t

cËÁ thç

gianÁ Áu bËÁ chi phñiÁ bßi sanh, già, bÇnh và chçt . ChË ta

hçn hçt , chỉ TA không phËi là cái ngã thãÁ sanh diçt, không phËi là cáiÁ thân té jìÁ này, mà chỉ TA ß ãy là trí giác, làÁ Ph-t tâm

là sñÁ giác

ngÙ. Khi vëa ra Ýi, iÁu §u tiên NgàiÁ tuyên bñÁ choÁ míi ng°Ýi biçt,Á trên trÝi, d°Ùi trÝi, chË cóÁ con ng°ÝiÁ giác ngÙ,

chË có sñÁ giác ngÙÁ là

trên hçt.Á Ngoài ra, t¶t cË nhĩng thê khác chË thuÙc vÁ sanh,

già, bÇnh, chçt, təc là chË thuÙc vÁÁ vô th°Ýng,Á biçn hoji,Á không th-t, không có gì áng trãn quý.Á Cả thãÁ hçn, lia sñÁ giác

vàoÁ vô th°Ýng,Á biçn hoji,Á huyÁn hóa.

Có l§n, quý Th§y g-p mÙt anh ní bËo r±ng: Sanh ra

trên Ýi, ai cing có mÙtÁ lý t°ßngÁ riêng

vàÁ lý t°ßng nào

cing tñt. T¶t cËÁ chúng taÁ Áu

cóÁ lý t°ßngÁ riêng và mxiÁ lý t°ßngÁ Áu có m-t tñt cça nó. Nh°ng nçu nói t¶t

cË Áu tñt thì có v» chung chung nên quý Th§y ch°aÁ hài lòngÁ l-m.Á Chúng taÁ c§n phËiÁ tr°c

nghiÇm,Á kiÁm

trái lý lý t°BngÁ sNng cạ mình ấ không bẽ nh»m.Á Cả thấ mxi mÙtÁ chúng taÁ Ậu có quyÁn chín cho mình mÙtÁ lý t°BngÁ taÁ ang sNng vÙiÁ lý t°BngÁ ó. Nh°ngÁ lý t°BngÁ ó nó có ặ IÙn Ậ bèo kê choÁ cuÙc ÝiÁ mình hay không? iÁu này quý vỂ có kiÁm nghiÇm qua báÁ tr°Ýng hập:

1/ Khi g-p mÙt iÁu vui, trong lòng quý vỂ có °ác v«nÁ bình th°ÝngÁ nh° khôngÁ có chuyÇn gì xÉy ra hay không? Nừu v«nÁ bình t°BngÁ sNng

nó mÙi ặ IÙn Ậ bèo kê cho mình °ác. Bßi l½ khi vui quá là khôngÁ bình th°Ýng, là ùng tâm. Mà tâm ùng thìÁ chúng taÁ s½

yçu.Á Tâm

yçuÁ thì dÁ bỂÁ chi phÑi,

khôngÁ tñ

chặ, °a çn khÕ au. Còn °a çn khÕ au thìÁ lý t°BngÁ ỳy ch°aÁ bèo vÇÁ cho mình °ác.

Ví dấ chúng taÁ ang

hào héng, h ng say vÙi mÙt công viÇc nào ó mình cho là quan trÍng, là hay. Bxng

d°ng có ai ó phÉn bác, ch-n lị, làm ng°ác i vÙi nhĩngÁ ý t°BngÁ cạ mình,Á chúng taÁ s½Á bñt mãn,Á bñc bÙi, bñ cuÙc. Ng°ác viÇc ó,

nh°ng mình làm trong an tÉnh. Nhá có ai ó ch-n lị,Á chúng taÁ s½ bình tÉnh,Á tìm cáchÁ thuyçt phác,Á v°át qua,

ph°jng án ỳy s½ °ác khÉ thi, °a çnÁ thành côngtnt 1p. Nh° v-y, hào héng, h ng say nó chỂ

°ác mùt chiÁu. Nh°ng vì là t°Ùng ùng nên làm cho mình yçu, khôngÁ ặ sécÁ Ậ v°át quaÁ ch°Ùng ngị. An tÉnh mÙiÁ ặ séc tháchÁ rào cÉn trong cuÙc sNng.Á Cing thç,

g-p cÉnh vui màÁ chúng taÁ vui

°ác thì ó là ùng tâm. Lâu ngày tâm ùng này thànhÁ thói quen,

thànhÁ séc

mịnhÁ cho nên khi g-p cÉnh

khÕÁ chúng

taÁ cing khôngÁ tñ chặÁ °ác và cing s½Á khÕ não.

Bßi v-y khi g-p cÉnh vui màÁ chúng taÁ ùng

tâm vui °ác thì khi buÕnÁ chúng taÁ cing

s½ ùng tâm và buÕn °ác, các khÕ tề ó có ra. Nừu ng°Yi sNng vÙi mÙtÁ lý t°BngÁ nào ó mà khi g-p chuyÇn vui hí v«nÁ bình

vui mÙt cách nh1 nhàng,Á l-ng l½, tâm mình không ùng. ChínhÁ n ng lĩcÁ không ùng này cho ta mÙt séc giác rñt

IÙn, cácÁ khÕ

nãoÁ không cònÁ giá trỂ,Á chúng taÁ luôn °ác an vui.Á Chính lýÁ t°BngÁ giác ngÙ ó

s½Á ặ t°

cáchÁ chu©n xác, bèo kê cho Ýi mình không bỂ khÕ.

2/ Thê hai,Á lý t°BngÁ chúng taÁ sNng

làm sao phÉiÁ ặ séc, khi g-p cÉnh khÕ,Á chúng taÁ v«nÁ bình th°Ýngkhông khÕ, hay ít khÕ, không khÕ nhiÁu çn

nxia quá sécÁ chỂu ñng.

°ác v-y,Á lý t°BngÁ ỳy

mÙi cóÁ lã

ích, mÙiÁ ặ t° cáchÁ bèo

kê cho mình °ác.

Ví dấ sáng sÙmÁ théc d-yÁ g-p

chuyÇn khôngÁ nh° ý. LênÁ công sßÁ thì

g-p viÇcÁ bñc

bÙi. MÙt lúc sau lị g-p chuyÇnÁ không vui, rÓi nhĩng chuyÇnÁ vÙ v©nÁ ầu ầuÁ nó lịÁ ủa çnÁ làm mình khó chỂu. MÙt lúc m

mÙt chút,Á cho çnÁ chiÁu

thiÁ chúng

taÁ s½ bỂÁ c ng th°ng,Á béc réc,

yçu mĩiÁ vô

cùng. Khi mĩi mÇt thì tâm mình càng trß nênÁ suy yçu,

càngÁ gia

t ngÁ sñÁ c ng th°ngÁ vàÁ bñc bÙi. CàngÁ c ng th°ng,Á bñc bÙiÁ thì

lị tâm mình lị càng bỂÁ suy yçuÁ i.

Cé nh° thç nxiÁ bñc bÙiÁ mxi

lúc mùt IÙn và °a çn khÕ au. Nừu vèa có mùt niÇm khó chỂu,Á chúng taÁ ch°n chÉnhÁ ngay thì tâm mình s½Á trß lịÁ trÍng

iÁu khó chỂu thê hai, thê ba không có chxA tiçp nÑi,Á chúng taÁ °ácÁ an tÉnh.

Nh° v-y không ai, không iÁu gì có thỂ làm cho mình khÕ au °ác. Ngay mùt niÇm

şu óÁ chúng

taÁ soi lị, hóa giÉi thì

tâm mình trß nênÁ an t)nh, séc giác tề ó có ra. TheoÁ thÝi gianÁ sécÁ giác ngÙÁ này

IÙn mịnh, cácÁ khÕÁ tñ nhiênÁ °ácÁ tiêu trỂ,Á chúng taÁ °ác an vuiÁ mãi mãi.

Cho th°y, chính sécÁ giác ngÙÁ này

là mÙtÁ lý

t°BngÁ ặ IÙn Ậ bèo vÇÁ cho mình an vuiÁ miên viÁn °ác.

3/ Và tiêu chiÁ cuÑi cùngÁ làÁ lý t°BngÁ sNng suÑtÁ cÉ ÝiÁ ó làm sao Ậ khiÁ chúng taÁ nh`m m`t lĩa Ýi, mìnhÁ cÉm th°yÁ bñ

Õn Énh, không có gìÁ xao xuyçn,Á lo âu, hoang mang hayÁ sã hãi...

Nói nh° thç không phÿi sÑng ãã chÝ chçt, ãã phác vàã cho
cái chçt. Nh°ng vì chçt là mÙt iÁu ai cingÁ c£m thÿyÁ IÙn
lao và sã sÇt, cho nên em nó ra ã ó l°Ýng vÙiÁ lý t°ßngÁ cça mình xem,Á lý t°ßngÁ ÿy ã ç IÙn ã làm chç °ác sñÁ sÑng chç
ch° Ph-t, ch° vËÁ TÕ s°, các vËÁ tián bñiÁ ã
mình chéng hùng hÕn cho mÙt sñ ra iÁ an nhiên,Á tñ tji. MÙi thÿy, sécÁ giác ngÙÁ IÙn lao ç n d°Ýng nào!
Nç u mÙtÁ lý t°ßngÁ Õn
Ënh, ç IÙn ã b£o kê °ácÁ ba tiêuÁ chí
trên thì quý vË ã chín °ác cho mình mÙtÁ lý t°ßngÁ úng,Á chu©n xác.
Ng°ác lji, nç u chín mÙtÁ Iñi sÑngÁ mà
khi g-p ba sñ viÇc trên,Á chúng taÁ còn
bË nóÁ chi
phñiÁ thìÁ lý t°ßngÁ kia không b£o kê °ác cho mình. ó làÁ chúng taÁ ã chín mÙtÁ Iñi sÑngÁ khôngÁ thiçt thñcÁ có lã, là mÙt
Khi ng°Yi con muñn xin mÙt iÁu gì ó ß bñ m¹, chúng
th°Ýng nhìn nét m-t, ánh m¹t bñ m¹ hôm ó °ác vui không. Nç u ang vui thì biçt
lòng angÁ an Õn, s½ sùn sáng cho. MÙt buÕi sángÁ théc d-yÁ vÙi mÙt tâmÁ thái anÁ Õn, nh¹ nhàng thìÁ mí viÇcÁ hanh thôn
Sñ viÇc có ç n nh° thç nào mình cingÁ c£m thÿyÁ bình th°ÝngÁ vàÁ gi£i quyçtÁ rñtÁ trôi chÿy. Ng°ác lji, b±ng mÙt tâm thái khõ
b±n lojn,Á bñc bÙiÁ thì
g-p iÁu gì cing dã bñc, làm gì hñg ÿy. MÙi thÿy tâm tháiÁ l-ng l½Á ÿyÁ cñn thiçtÁ cho
cuÙc sÑng cçaÁ chúng tanh° thç nào.
Giác ngÙÁ là tâm thái tñ l-ng sáng mÙt cáchÁ tuyÇt ñi.
Ng°Yi luôn sÑng b±ngÁ tâm giácÁ sáng,Á l-ng l½,
không Ùng ó là ng°YiÁ giác ngÙ. Ng°Yi ÿy s½ có mÙt nguÕnÁ an lçÁ vô biên.
SÑng b±ngÁ tâm giácÁ ó
thì nó ç IÙn ã tñt c£ c£nh trß nênÁ bình th°Ýng, không cònÁ ç sécÁ chi phñiÁ con ng°YiÁ giác ngÙÁ ÿy. MÙi thÿy, sñÁ giác ngÙ
thñnÁ éc Ph-tÁ ã nói: Duy ngãÁ Ûc tôn.
1/ VÙi c£nh vui:Á Nç uÁ h±ng ngày, ß míi hành Ùng quý vË luôn luôn sÑng b±ng
tâm ph³ng l-ng, giác sáng, không manh Ùng quá. Lâu ngày t-p thànhÁ thói quen,
tñ nó s½ tjo thành mÙt nguÕnÁ n ng l°ãngÁ vô
hình, tjo nênÁ séc m;nhÁ cñn thiçt. Khi g-p c£nh vui,Á chúng taÁ cing không dã Ùng. Ngay khi không Ùng
thì ng°Yi mìnhÁ vñg vàng,Á sáng suñt, t£nh tji, lç an, t°ji vui. Tê ó nhìn cái
gì cing t°ji mát, tâm mình rÙng h;ñ, nhìn ai cing b±ng tâm cßi mß, dã cho ra
h;ñ... iÁu ó ã minh chéng °ác mÙtÁ lý t°ßngÁ sÑng
ãã phác vàã tñt cho mình và ng°Yi, là mÙtÁ lý t°ßngÁ úng ngh)a.
2/ VÙi c£nh khõ:Á Cing sÑng b±ng tâm ph³ng l-ng, giác sáng,Á an lçÁ vô biên Á ó. Khi g-p c£nh khõ, c£nh trái ý nghËch
lòng, tñt c£ c£nh ÿy không ç IÙn ã làm choÁ chúng taÁ khõ
°ác. V-y là sñÁ giác ngÙÁ ã
b£o kê °ác cho mình rÕi.
3/ VÙi cái chçt:Á Trong bñt céÁ tr°Ýng hãpÁ nào,
ß bñt cé nji ãu,Á chúng taÁ luôn
luôn sÑng b±ng tâmÁ l-ng l½, giác sáng, an vui suñt c£Á mÙt ÝiÁ nh° v-y.Á Cho ç nÁ khi s-p nh-m m¹t lia Ýi, séc sÑng ÿy
rñt IÙn, b±ng d°ngÁ chúng taÁ c£m thÿyÁ chuyÇnÁ sÑng chçtÁ rñtÁ bình th°Ýng, cái chçt không cònÁ ç sécÁ chi phñiÁ chúng
Th-t sñÁ an
nhiên, t)nh tji. Nç u séc huânÁ h±ng ngàyÁ còn
ít, ch°a ç mec ã °ác nh° thç thì lñc ÿy cing khiç nÁ chúng taÁ c£m thÿyÁ t£nh sáng,Á an Õn.
Thÿy thân này không phÿi th-t là mình, c£nh này không phÿi cñ Ënh cça mình, cuÙc
sÑng chÉ là mÙt kho£ng gá m°ãn ãã thñc hànhÁ viÇcÁ giác ngÙ...
Khi ó tâm mình tñ l-ng an,Á sáng suñt, biçt h°Ùng i. MÙi thÿy, chính sñÁ giác ngÙÁ ã b£o kê choÁ chúng taÁ ãã an Õn khi
£m b£oÁ °ác baÁ iÁu kiÇnÁ ó
thì mÙi úng ngh)a mÙtÁ lý t°ßng, mÙt iÁu mà aiÁ trong ÝiÁ cing thÿyÁ cñn phÿiÁ h°Ùng ç n. SÑng °ác nh° v-y là séc sÑng
cça mÙt ng°YiÁ giác ngÙ. Séc sÑngÁ giác ngÙÁ ÿy
cóÁ giá trËvô
biênÁ cho mình vàÁ míi ng°YiÁ cho nên sñÁ giác ngÙÁ là trên hçt.Á éc Ph-tÁ ã nói,Á trên trÝi,
d°Ùi trÝi, c£ cõi n°Ùc này, ñi vÙi tñt c£ míi théc, chÉ có sñÁ giác ngÙÁ là trên hçt.Á Ngoài ra,
khôngÁ giác
ngÙ, rÝiÁ tâm giácÁ mà
sÑng, mà làm thì tñt c£ chÉ là rji vàoÁ sanh diÇt,Á vô th°Ýng, không °a ç n mÙt cuÙc sÑngÁ ch-c ch-nÁ an lç,Á an toàn,
an vuiÁ tuyÇt
ñi. ó là iÁu rñtÁ trñg yç u, khi vèa ra ÝiÁ éc Ph-tÁ ãã tuyên bñ, ã nói choÁ chúng taÁ nh-n biçtÁ tr°Ùc
Á h°Ùng ç n. ó là cáiÁ chính yç u, cái gñc. Nç u híc °ác, n-m b¹t và sÑng °ác
ngay cái gñc này thìÁ míi viÇcÁ ã
°ácÁ hoàn
thành. Nç u ch°a nh° thç thìÁ éc Ph-tÁ chÉ
tèng b°Ùc choÁ chúng taÁ nh-n thÿy.
Khi IÙn lên, ngài là ng°YiÁ v n vÕÁ song toàn. Nhñng lúc ra khiÁ hoàng thành,Á chéng kiç nÁ bñn c£nh sanh, già, bÇnh, chçt,Á
thécÁ sâu s-c vÁ l½Á vô th°Ýng,

vÁ nxi khÕÁ ki¿p ng°YiÁ nên

ã phátÁ chí

h°Ungth°ang,Á phát tâmÁ xuýt gia.

2. Sñ

sÑng là khÕ.

MÙt lŞnÁ i xemÁ lÁ hj iÁn,Á thái tíÁ ngÓi

d°Ui tán cây nhìn cácÁ nông dânÁ cày

ruUng. Khi cày ýt lên, côn trùng bò lúc nhúc, chim chóc sà xuÑng g_p n. Thÿy

v-y,Á thái

tíÁ t° duy, thÿm nghiÇm, c£m nh-n, thÿy ra °ác mùtÁ sñ th-t.

Con này sÑng tẽ sñ ch¿t chócÁ au ÛnÁ cça

con kia. Con này °ác mùt mi¿ng ngon thì con kia ph£iÁ mýt m¿ng,

ph£iÁ au

ÛnÁ vô kã. Sñ sÑng con này là cái ch¿t cça con kia, cho

nên Ngài thÿy sñ sÑng quá làÁ au khÕ.

CùngÁ tr°Úc c£nhÁ ÿy,

n¿uÁ chúng

taÁ l ng x ng,Á lÙn xÙn, tâm thái angÁ lojn ÙngÁ thì khó thÿy ra, khó thÿm nghiÇm vàÁ giác ngÙÁ °ác nh° Ngài. HuÑng chi v

quá thô tháo, không °ác hiÁn thiÇn, chính mình làm nhing viÇcÁ n sÑngÁ uÑng t°ji thì làm sao, bi¿t bao giÝ mÙi

có °ác c£m nh-n ó! B±ng tâm t)nh l-ng, vÙiÁ tâm tẽÁ bi

nên ngài thÿy rõ và th°ing cho nhing con b£ ch¿t l«n con sÑng. NgàiÁ ý thécÁ r±ng, sñ sÑng là khÕ cho nên nói sanh

là khÕ.

Ngày x°a,Á quan niÇmÁ n chayÁ ch°a

có. Nh°ng khi thÿy c£nh con này n con kia thìÁ thái tíÁ ã thÿyÁ th°ing tâm,

ã thÿy là tjo khÕ au cho nhau rÓi. Bãy giÝÁ tinh thŞnÁ n chayÁ ã

°ácÁ míi

ng°YiÁ bi¿t ¿n rýtÁ rÙng rãi,

nhíÁu ng°Yi thíchÁ n chay. Th¿ nh°ngÁ v«n cóÁ không

ít ng°YiÁ không

chÿpÁ nh-n viÇcÁ n chay.

Có ng°Yi v«n nói v-t d°áng nhân, con v-t sanh ra ÁÁ phác vÁÁ mình, cho mình n ché viÇc gì ph£iÁ n chay.

Cái nhìn nh° th¿ là ch°a Ông c£m vÙi míi loài, là trái chiÁu vÙi cái nhìn cçaÁ thái tíÁ x°a kia.

Khi thÿy con chim n côn trùng là thái ãÁ th°ing tâmÁ rÓi.Á Chúng taÁ i n t°jiÁ nuÑt sÑngÁ nhing con v-t mà không há bi¿t ¿n

còn nóiÁ Ùng v-tÁ d°áng nhân,

v-y làÁ chúng

taÁ kháÁ ích k±,Á tẽ tâmÁ cça mình còn b£ khuýt lÿp. N¿u thĩc sñ

con v-t sinh ra ÁÁ nuôi d°ángÁ chúng taÁ thì

con gà, con heo... nó s½ tñ nguyÇn ¿n mÝiÁ chúng taÁ làm

th£t nó Á n. Nh°ng trênÁ thĩc t¿Á có

con gà, con heo nào tñ nguyÇn chiy tÙi nói, tôi sinh ra Á phảng d°ángÁ con ng°Yi,

quý v£ cé gi¿t tôi mà n i, có con nào ¿n nói vÙiÁ chúng taÁ nh° v-y không? Hay quý v£ b-t Á làm

th£t thì nó là thÿt thanh?Á Chúng taÁ r°át

b-t thì nó ho£ng sã và chiy trÑn? Sã téc là sã au. Nó không sụn sàng cho mình

làm th£t, nh°ng mình ljiÁ c°áng bécÁ gi¿t

nó Á mình °ác n. V-y làÁ chúng taÁ béc

ép nó ché có con v-t nào tñ nguyÇn choÁ chúng taÁ gi¿t

âu mà b£o là nó sinh ra ÁÁ nuôi d°ángÁ mình!

N¿u nói v-tÁ d°áng nhânÁ là

úng thì quý ThŞy s½ nói nhân d°áng hÕ, téc làÁ con ng°Yisinh

ra Á con cíp nó n. V-y có quý v£ nàoÁ tình nguyÇnÁ ¿n

tr°Úc miÇng hÕ Á nó có mùt bã ngon miÇng no nê không? Hay nghe nói ã sã, thÿy

con cíp sÕng chuÕng ã loÁ chiy trÑnÁ bán

m¿ng? G-p cípÁ chúng taÁ ho£ng

sã bí chiy nh° th¿ nào thì con gà, con heo, con v£t thÿyÁ chúng taÁ c£m cái dao, nó cing ho£ng sã và bí chiy

nh° th¿.Á T£nh

táoÁ mùt chút,Á sáng suÑtÁ mùt chút, m¿nh m½ mùt chút Á nhìn lji

choÁ trung

thĩcÁ thì s½ thÿy, khi b£

âm mÕ, mình b£ Ûn au,Á sã háiÁ nh°

th¿ nào thì con v-t nó cing b£ Ûn au, hÑt ho£ng nh° th¿ ÿy.Á Chúng taÁ không ná vì mình mà Á cho nó ph£i khÕ

au, cho nên không ná gi¿t nó. Ngh) °ác nh°Á v-y thìÁ lòng tẽÁ bi

cça mình °ác phát triÁn, cho nênÁ n chayÁ ÁÁ t ng tr°ßngÁ lòng tẽÁ bi là v-y.Á Ngoài ra,

không gi¿t chóc thì khôngÁ m_c nãÁ m¿ng

sÑng, không b£ bÇnhÁ hiÁm nghèo,Á ch¿t yÁuÁ hay

Ûn au.

Ngày tr°Úc ch°a biçtÁ n chay, quý vĒ có thĀ giçt heo, mŌ trâu, làm gà, làm
vĒt... ç duynÁ i chùa,Á n chay, sŊng Ýi hiÁn thiÇn,Á tu t-p.Á ThÝi gianÁ sauÁ tinh cÝÁ thÿy
ai ó mŌ gà thì minhÁ cĒm thÿy khó chĒu, không nhìn °ác. Nghe kĀ nhĩng chuyÇn
âm trâu giçt bò,Á chúng taÁ cĒm thÿyÁ ghê

tĒm,Á kinh
khçng, khó chĒu... Quý thÿy khuyên không nên -p muxi, giçt kiçn... nh°

thç s½Á m̄c

nĀ thân mĩngÁ sŊng

cça nó, bĒÁ quĒ báo không tŊt. T-p lâu thành quen, mùtÁ thÝi gianÁ sau nhá có muxi c̄n, quý vĒ thÿy

th°ing nó, tÙi cho nó và không ná -p nó.Á T°ing tŊ, nhá ĩp mùt con kiçn mình cingÁ cĒm thÿyÁ bÿt nh«n quá. Ngày tr°Úc còn

Ljt, khi i làm công tác chung, quý

Thÿy kéo chiçc xe bò (xe cũ) vô tinh cán vào cây thông con bên IÁ °Ýng.Á Hòa Th°ãngÁ Tôn s°Á nói Sao mà mÿy chú bÿt nh«

Cây thông ang sŊng nh°Á v-y màÁ không

tránh ra, ljiÁ nh«n tâmÁ cán

lên cho nó chçt .Á Hòa Th°ãngÁ tôn s°Á thì

th°ing çn cĒ cây thông con. CònÁ chúng taÁ có

khiÁ con

ng°ÝiÁ vŪi nhauÁ v«n

còn th°ing nhau không nŌi. Nh° thç,Á lòng tĒÁ bi

cça mình lŪn °ác bao nhiêu? ChĒ cóÁ tĒnh táo,Á soi xétÁ lji

thiÁ chúng

taÁ mŪi hçt hçt hçtÁ giác ngŪÁ cça các Ngài. çn mùt cây thông conÁ Hòa th°ãngÁ tôn s°Á cing thÿyÁ tÙi nghiÇp,

không nĒ làmÁ tŌn th°ingÁ nó.Á Ngày x°aÁ có khi mình cing giçt gà, giçt vĒt.

Nh°ngÁ tu

t-pÁ thÝi gianÁ thiÁ chúng taÁ cĒm thÿyÁ th°ing choÁ chúng sanh,

không ná -p muxi hay ăng çn con kiçn. MŪi thÿy, khi yên t)nh,Á n chay,Á tu t-p thiÇn

tâmÁ lâu ngày thành quen rŌi

thiÁ tŊ

nhiênÁ chúng taÁ không

làm °ác nhĩng viÇc xÿu ác. ó là dÿu hiÇu cho thÿyÁ thiÇn c nççaÁ chúng taÁ ã °ácÁ t ng tr°ßng.Á ThiÇn c nĀ t ng tr°ßngÁ thi

taÁ s½

°ác i trênÁ con °ÝngÁ an lành,Á an Ōn.Á Nçu khôngÁ khéoÁ tu t-pÁ thiÁ ác phápÁ t ng tr°ßng, °a çnÁ con °ÝngÁ xÿu

ác và phĒi bĒÁ khŌ nãÁ thoi.

Nçu biçtÁ soi

xétÁ lji mình, khéo léoÁ sía ŌiÁ tĒ nhĩngÁ hành viÁ nhĩ nh-t cça mình, sŊÁ tu t-p s½

cóÁ hiÇu

quĒÁ rõ rÇt.

MŪt sŊÁ chiêm nghiÇmÁ nĩa

cing dĀ thÿy ĩm.Á X°a kiaÁ mŪi

lŪn lên, ch°a °ácÁ hçt jo, ch°a biçtÁ n chay,Á chúng taÁ n m-n, có khi n cĒ nhĩng món máu me t°ji sŊng. Nh°ng

khi biçtÁ hçt

jo,Á n chayÁ lâu

ngày rŌi, hôm nào ai ó dñ cái chénÁ n m-nÁ mà

rĩa không sçh,Á chúng taÁ nghe

mùi tanh thÿy khôngÁ dĀ chĒuchút nào.Á LĒch sŊÁ nín hçtÁ Ā

n cho hçt bĩa, nh°ng và cçm vào miÇng là tŊ nó muŊn ói ra ngoài. Nghe giçtÁ súc v-t,Á tŊ nhiênÁ mìnhÁ cĒm thÿy khó chĒu. Nç

m-n là ãÁ cĒm thÿyÁ rùng răn.

Nh°ng nçu hŌi cònÁ n m-n, máu tanh t°ji sŊngÁ chúng taÁ cing uŊng °ác nĩa. MŪi thÿy,Á n chayÁ s½ làm choÁ tâm tĒÁ và c

taÁ t ng tr°ßngÁ mùt cáchÁ rõ ràng.Á Tâm tĒÁ t ng tr°ßng,Á thiÇn phápÁ t ng tr°ßngÁ thiÁ ch̄c ch̄n chúng taÁ s½

°ácÁ an Ōn.

SŊng °ácÁ an Ōn,Á vui t°jiÁ thì

chçt cing s½ °ác an vui. ó là iÁuÁ nghiÁm nhiên,Á ch̄c ch̄n, thÿy °ác, không nhçc ai phĒiÁ cÿu nguyÇnÁ cho mình nĩa. Rÿt rŌ

M-t khác, có nhiÁu ng°Ýi cho rçngÁ n chayÁ s½ suy dinh d°áng, khôngÁ thông minh.

Þ Nh-t, ng°Ýi ta nuôi hai con chó Á thí nghiÇm. MŪt con choÁ n chayÁ tĒ nhĩ và con kia thiÁ n m-n.

KhiÁ tr°ßng

thành, ng°Ýi ta thĒ cho hai con ÿu nhau.Á Ban ÿuÁ conÁ n m-nÁ rÿt

hùng hŌ. Nó vŌ v-p,Á dĩ tăn. Ng°ác lji conÁ n chayÁ thì có v»Á iÁm ĩm,

nh¹ nhàng. Khi c̄n nhau mùt xi, conÁ n m-nÁ có

v» uŊi séc, gác ngã. Còn conÁ n chaythì rÿt d»o dai, bÁn b) và nó chiçn th̄ng. Nh°

v-y, khiÁ chúng

taÁ n chay, nhìn thÿy ng°ÝiÁ hiÁn tĒ,

nh¹ nhàng thì ng°Ýi khác ngá làÁ yçu uŊi, nh°ng th-t chÿt rÿt bÁn b). CònÁ n m-nÁ thì thÿy nh° làÁ mĩnh bjo,

nh°ng chĒ là thoáng chŪp rŌi vát t̄t thoi ché không thĩc sŊ mĩnh m½. Có lúc vì

cái chÿt tanh hôi ó nó làm cho mình nŌi hung khí,Á cĒm thÿyÁ anh hùngÁ ĩm, dám cÿm dao, cÿm g-y, chii m̄ng,

ÿu tranh,... Nh°ng tŪi khi g-p chuyÇn buŌn chút xíu thì xiù nh° cing bún thiu,

sÑng không nxi. Nh° v-y gíi làÁ anh hùngÁ °ác
sao! Dám m_jnh m½ vUi chi_zn th_ng thì cing phÊi dám m_jnh m½ tr°Úc nhing th_†t b_ji,
dám m_jnh m½Á ch_†p nh-nÁ nhing
iÁu mình không °a, dám m_jnh m½Á Ñi diÇnÁ vUi
nhingÁ nxi
buÓnÁ c_ãa lòng mình n_ia thì
mUi xéng áng °ác gíi làÁ anh hùngÁ ché.
±ng này khi làm n Ýi °ác n m bÊy chác triÇu thì vênh vào,Á anh hùng,Á _c th_ng,
nh° là m_jnh m½ ¶m. Khi th_†t tr-n không còn Óng xu nào thì i áu cingÁ th_†t raÁ th_†t vô nh° muÑn ch_†t cho rÓi, sÑng
không nÓi.Á V-y màÁ gíi
làÁ anh
hùngÁ °ác sao! Có °ác mÙt
sÑÁ tài s_EnÁ kha khá thì thích sÑng theo kiÁu °ng
c_†p. Nh°ng biÁu vô b_†p n_†u c_jm ho-c i lau chùi nhà vÇ sinh thìÁ ph_En éng,
ngán ng«m,Á b_†c bUi, không làm °ác. MÙt s_ñ viÇc nh_†i nh° v-y
cing ç c_En b°Úc c_ãa chân c_ãa mình °ác thì chí khíÁ anh hùngÁ n_±m ß ch_x nào? MÙi th_†y, s_ñ vÓ v-p, ùng
-y, háo th_ng, hung hãn không phÊi là cái m_jnh. Có nhing ng°Ýi là ng°Ýi m¹, là
ch_Ê trongÁ gia ìnhÁ lúc
nào cingÁ iÁm
jm, nh¹ nhàng, khoan thai,Á vui v», s†n sàng s» chia,Á xem raÁ nh° là mÁm y_çu. Nh°ng khi anh chàng
con traiÁ anh
hùngÁ cái th_†t b_Ê th_†t tr-n,
buÓn bãÁ tr_†t
vÁÁ nhà thì l_ji tìm ç_n m¹
mình, ch_Ê mìnhÁ Á tâmÁ s_ñ,
c_†n m¹ và ch_ÊÁ v_x vÁ, s» chia. MÙi th_†y, s_ñÁ iÁm _jm,
nh¹ nhàng là cái d»o dai, cáiÁ ch_Êu ñngÁ t_†t,
ch_xÁ an
toàn,Á v_†ng ch_ãiÁ Á
ng°Ýi khác n°_ng vÁ ché không phÊiÁ y_çu uÑi. MÙt ng°Ýi m_jnh m½ th_†c s_ñ là khi g-pÁ thu-n c_EnhÁ hayÁ ngh_Êch c_Enh, lúc chi_z
th_ng hay th_†t b_ji hí Áu bình
th_†ng, nh¹ nhàng, t°_ji t_†nh. Nh° mÙt con chóÁ n chạy, tuy nh¹ nhàng nh°ng nó l_ji °ác chi_zn th_ng.
M-c khác cing choÁ chúng taÁ th_†y
ra mÙt iÁu n_ia,Á séc kh_†eÁ c_ãa
ng°ÝiÁ n
chayÁ không phÊi thô tháo,
vÓ v-p nh°ng r_†t b_†n b), d»o dai. K_ç n_ia, n_çu nói ng°ÝiÁ n chayÁ không °ácÁ thông minhÁ b_±ng ng°ÝiÁ n m-n,Á v-y thìÁ quý
Th_†y ß áy có
aiÁ ngu di_†tÁ không. Có th_†t quý th_†y khôngÁ thông minhÁ h_jn ai, nh°ngÁ hi_Çn t_jiÁ mìnhÁ thông minhÁ h_jn
mình lúc ch°a bi_†t tu, lúc còn n cá th_Êt.Á Chúng taÁ không
nên nghe theo mÙt chi_ÁuÁ lý thuy_çtÁ suy lu-nÁ ch°a
°ác ki_†m chéng mà phÊi nhìn vào k_çt qu_†t th_†c ti_†n.
Khi th_†y con này n con kia, con này gi_çt ch_çt con kia
Á °ác sÑng, b_±ng tâm t)nh l-ng,Á tâm t_ê,Á thái tí th_†y s_ñ sÑng làÁ au kh_†.
Nh° v-y, con ch_çt b_ÊÁ au ùn,Á m_†t m_jngÁ nên
kh_† ã ành, nh°ng con còn sÑng, con °ác n nó v«n khôngÁ thoát kh_†iÁ các kh_† au. B_†i l½ khi b_Ê c_n gi_çt,
con ch_çt nó ch°a s_†n sàng ch_çt cho con kia n. Trong c_jn ùn auÁ m_†t m_jng,
nó r_†tÁ oán
h-n. Ôm lòng ùn au, c m ph_†n,Á oán h-nÁ mà
ch_çt thìÁ ki_çp
sauÁ nó s½Á tìm cáchÁ báo thùÁ l_ji. Con °ác n kia rÓi cing s½ phÊiÁ au kh_†,
ché không phÊi thi_çuÁ suy ngh), ch_Ê bi_çt °ác ngon mi_Çng rÓi cho làÁ an ÕnÁ áu!Á N_çu khôngÁ bi_çt
trông xa hi_Áu r_†ng, ch_Ê nhìn cáiÁ thi_†n c-nÁ tr°Úc m_†tÁ mà
sÑng ©u, làm càng rÓi cho làÁ an Õn,Á cu_†i cùngÁ phÊi
ch_Êu l_†y kh_† au.
Ch_Êu nhìn l_ji chung quanh mÙt chút,Á chúng taÁ s½ th_†y còn khá nhi_Áu ng°ÝiÁ than v_†nÁ vì sao tôi quá kh_†. Không bi_çt r_†ng,
kh_† ó là do mình ã lá t_jo nhi_Áu iÁu không t_†t t_êÁ quá kh_ê,
hôm nay ç_Á duyên thànhÁ qu_†
kh_† và mình phÊi g_†nh ch_Êu. Có ng°Ýi than, không bi_çt vì sao tôi sinh con ra gi_†ng
nh° sinh qu_ç, không ch_ÊuÁ nghe Ýi, phá phách ç th_ê... làm tôiÁ kh_† n_ão,
sÑng không nxi vUi con.Á Th_ç gianÁ có
quá nhi_Áu iÁu kh_† au, không th_†t k_† h_çt.
áy là m«u chuy_Çn có th-t t_jiÁ Vi_Çt Nam. Có
ng°Ýi vào chùa b_†ch vUi mÙt v_ÊÁ Hòa Th°_†ng, không bi_çt vì sao th_±ng con trai c_ãa con
nó phá phách quá, khôngÁ nghe ÝiÁ b_†t

m¹, qu-y pháÁ lung tungÁ të
trongÁ gia

ình cho ìnÁ ngoàiÁ xã hÙi.

ìn khi IÙn lên mùt chút thì nó còn òi c§m dao âm ba nó.Á H±ng ngàyÁ nó r¶t thích giçt ba nó nh°ng không biçt

vì sao nh° v-y.Á Hòa th°ängÁ b£o,

quý v£ nghiçm kù, nhÙ lji coi, tr°Úc ó có tjo duyên gì ngh£ch không? Nçu lá tjo

thì nênÁ thành

tâmÁ sám hÑiÁ rÓi

s½ qua khĩi. VÁ nhà quý v£Á chiêm nghiçmÁ lji

mÙt hÓi,Á liên

kçtÁ t° t°ßngÁ lji

mÙi nhÙ ra, lúc bà m¹ mang thai, trong nhà có giçt chçt mùt con chó. Có l½ con

chó này h-n quá cho nên mÙiÁ §u thaiÁ lên

ÁÁ tr£

thùÁ lji. GiÑng nh° mùt ng°Ýi

ãÁ b£ giçt,

vì bñc quá nên hí muÑnÁ tr£ thù, pháÁ trß ljiÁ và

IÙn lên òi giçt ông già mình.Á Nghe lÝiÁ Hòa th°äng, c£ nhàÁ thành tâmÁ sám hÑi,Á tu t-p, làm cácÁ viçc thiçn,Á khßi tâmÁ të

không oán tráchÁ bñc bÙiÁ nĩa.Á ThÝi gianÁ sau, th±ng con bxnng nhiênÁ hiÁn h-uÁ trß ljiÁ rÓi nó b£ bçnh và qua Ýi. Nó ra Ýi

ch£ vì lòngÁ u¶t h-nÁ muÑn

òl lji cái nã này thôi. Nh°ng th¶yÁ gia ìnhÁ này

tu giĩi, tâm gi-n nó °ácÁ chuyÁn hóa,Á h÷ x£, không cònÁ u¶t h-n, không òi nã nĩa và nó ra i. Cho th¶y r±ng,

con chóÁ b£

giçtÁ chçt thì nó khÕ ã

ành.Á Chúng

taÁ là ng°Ýi chç ùng giçt

nó cing b£ khÕ luôn. Cé ngá giçt hjiÁ súc v-tÁ °ác

mÙt bĩa ngon miçng làÁ sung s°Ùng, nh°ng không ngÝ khi b£ nóÁ §u thaiÁ lên phá lji rÓi cing b£ khÕ nhiÁu hjn

nh° thç nĩa. Cho nên khi con này giçt con kia Á n thì conÁ b£ giçtÁ ã khÕ, con °ác n ó cing s½ khÕ vÁ

sau.Á Thç

gianÁ v«n th°Ýng nói, kiçn

n cá thì cá s½ n kiçn. VuaÁ Tr§n Thái TôngÁ cing

djy, hñnÁ n

mày, mày n hñn,Á kiçp kiçpÁ tr£

nhau,Á Ýi

ÝiÁ thù nhau, mãi không có

ngày thôi dết. âu c§n ãi ìnÁ kiçp sau. Trong hiçn Ýi, quý th§y ãÁ chéng kiçnÁ và nghe kÁ lji nhiÁu ng°ÝiÁ c£ ÝiÁ hành ngh

heo... ìn khi cuÑi

ÝiÁ au ÙnÁ dĩ dÙi,Á la óÁ nh° con trâu bò ho-c heo ang b£ thíc

huyçt, n±m treo hai chân lên cía sÕ mà không chçt °ác. Có ng°ÝiÁ t° v¶n,

mÙt ng°Ýi trong nhà -t cái ch-u bên dÙi và -t con dao ngang cÕ ng°Ýi bçnh ÁÁ t°äng tr°ngÁ nh° ang c-t cÕ héng máu thì ng°

mÙi chçt °ác.Á Báo éng, nÕi khÕ ai cing trông th¶yÁ rõ ràng,

tji sao vì sñ sÑng cça mình Á cho k» khác ph£i chçt nh°Á v-y màÁ không hay biçt. SÑng nh° thç s½ °a ìn

khÕ au cho c£ hai. Cho nênÁ tr°Úc c£nhÁ ó,Á thái tíÁ ã th¶m nghiçm và th¶y rõ r±ng, sñ sÑng

là khÕ. Khi ã th¶m sâu iÁu ó, Ngài không cònÁ yên lòngÁ Á sÑng mùtÁ cuÚc ÝiÁ thả h°ßngÁ trong cung thành nĩa và b-t §u

nhúmÁ ý

chíÁ muÑnÁ phát tâmÁ xu¶t tr§n.

ÞâyÁ chúng

taÁ ã híc °ác bài híc, sñ

sÑng là khÕ. Tr°Úc míiÁ hoàn c£nh, nçu bình tâm, t£nh trí, quán xét thìÁ chúng taÁ s½ th¶y ra °ác nhiÁu iÁu.

3.

Già là khÕ.

C£nh thè hai,Á mùt l§nÁ i

ra khĩi cÕng thành,Á thái tíÁ th¶y

mÙt ng°Ýi già khõ g§y,Á dung nhanÁ tiÁu tẩy, khí lĩcÁ yçu Ùt, míi thè không còn gì c£, ch£ còn mùt nxi khÕ

auÁ chÓng

ch¶t.Á Thái tíÁ quán

xét vàÁ ý

thécÁ sâu s-c, rÓi ãy mình

cing s½Á già

nua,Á yçu ÙtÁ và

tàn tji nh° v-y. CàngÁ chiêm nghiçm, càng th¶m thía sâu s-c, ngài không còn

tâm trjngÁ an ÕnÁ Á

sÑng trongÁ hoàng cungÁ nĩa,

nuôi chíÁ xu¶t

trŞn,Á céu khÕ.

H±ng ngàyÁ chung quanh mình, không thiçu nhĩng ng°ÝiÁ già nuaÁ yçu uÑiÁ nh° thç. Nh°ng phŞn òngÁ chúng taÁ ít ai ngh) cing s½

già, ho-c thÿy ó nh° mùt sñÁ nghiẢm nhiênÁ nênÁ ý chíÁ xuýt trŞnÁ còn yçu ho-c ch°a có. Không chÉ nh° v-y, có khi thÿy ng°Ýi già rù rÝÁ ch-m chjç, bĩ tr°Ùc quên sau, n nói không chu©n, au Ñm không yên...,Á chúng taÁ không

có sñÁ c£m

thông, kính mçn, cònÁ c£m thÿychán ngán,Á bñc bùi, chē bai ç thē, mÿt hçt tính ng°Ýi. Cho nên

quý cả già mÙi có bài thj trã than vãn mình:

Rù rÝ Ò vá thiçt là h°

Ch³ng biçt mŞn r ng °ác nĩa chē!

n uÑngÁ vãi
rji làm hí bñc

Vào ra ảng chjçm thÿy mình d°.

Ng°Ýi thân g·p lji chēng quên hçt

Bĩ tr°Ùc, quên sau kiçmÁ mçt ẽ.

Ai ngá ngày nay ra thç ÿy

X°a kiaÁ lxi lçcÁ mùt
tay cē!

Thÿy ng°Ýi già mà không biçtÁ soi xétÁ lji ÁÁ biçt mìnhÁ rÓi cing s½ già, Á có sñ thâm c£m mà còn khinh th°Ýng, chē bai, ó làÁ chúng taÁ ch°a

có °ác cái nhìn nh° Ph-t. Thÿy ng°Ýi khác già thì biçt r±ng, rÓi mình cing s½

già, tē ó có sñÁ c£m thôngÁ sâu

s°c vÙi ng°Ýi già yçu,Á tôn trĩng, kính mçn,Á quan tâmÁ giúp

á.Á Óng

thÝiÁ quyçt tâmÁ sñng

vàÁ tu t-pÁ ÁÁ thoát khiiÁ sñÁ chi phÑiÁ khÕ sß cçcÁ tuÕi già.

ó là cái nhìn cçc ng°ÝiÁ tÉnh giác, cóÁ trí tuç. Ng°ác lji,Á h±ng ngàyÁ chung

quanh mình luôn g·p nhĩng ng°Ýi già, nh°ng thÿy nh° là viçc cçc ng°Ýi khác, còn

mình thì không nhÙ là s½ già, cho nên không có sñÁ thông c£m,Á th°ing yêu,Á kính trĩngÁ mà cònÁ bñc bùi,

chē bai. ó là cái nhìn hÝi hất, khôngÁ tÉnh táo,Á sáng suÑt, là ng°Ýi mê. Nh°ng mà giác hay mê là doÁ chúng ta.

ChÉ cŞnÁ tÉnh

táoÁ Á ç sáng thÿy lji, tē

ó có sñÁ c£m

thông, rÓiÁ yêu th°ing,Á kính trĩngÁ vàÁ quyçt tâmÁ tu t-pÁ Á có çÁ Ềnh lñc,Á thoát khiiÁ sñÁ chi phÑiÁ cçc

các khÕ vÁ già. Mxi ng°ÝiÁ chúng taÁ Áu

có quyÁn nhìn nh-n,Á suy ngh)Á vàÁ thñc hànhÁ °ác iÁu ó. ó làÁ chúng taÁ ã biçt hĩc theo hjnhÁ giác ngÙÁ cçcÁ əc Ph-t.

Chúng taÁ còn có mùt bài hĩc thē hai vÁ c£nh già nĩa. Có nhĩng

ng°Ýi lÙnÁ tuÕi giàÁ yçu

rÓi, nh°ng khi ngÓiÁ vÙi nhauÁ nói

toàn nhĩng chuyçnÁ anh hùngÁ cçcÁ thuß tr°ÙcÁ mà không há nhÙ mình ã già yçu.Á ThÝi tr»Á tôi vác mùt lúc hai bao xi m ng

núi, ánhÁ mùt lŞnÁ m°Ýi

th±ngÁ lñc

s)Á ph£i gác ngã... Kã say

s°a mùt hÓi hào khí nÕi d-y mjnh m½ nh° mình ảng còn thanh niên v-y. Chút xú

tē chânÁ ềng

d-yÁ không nÕi.Á CÑ g¬ngÁ mùt xi mÙi ềng lên °ác thì i run

run gŞn té, mÙiÁ biçt mìnhÁ ã

già. ảng già mà v«n không chÉuÁ biçt mìnhÁ già,

v-y là ch°a hĩc °ác bài hĩcÁ giác ngÙÁ nh°

Ph-t. Nçu khéo nhìn lji, thÿy mình ã già yçu.Á C£ ÝiÁ hy sinhÁ choÁ gia ìnhÁ vàÁ xã hÙiÁ nh° thç là ã ç. Bâ giÝ có muÑn là

thêm cing không °ác. TÑt nhÿt là nên lo chuyçnÁ tu t-pÁ cçc mình là vĩa rÓi. Chuyçn nhà cía,Á sñ nghiçpÁ công danh,

chuyçn lo con cháu giao lji cho lÙp tr». Mxi ng°Ýi sinh ra Ýi Áu cóÁ nhân duyênÁ ph°Ùc əcÁ riêng. Con cháu nó mjnh m½,Á t

mìnhÁ hjçn mìnhÁ ngày x°aÁ nhiÁu, khôngÁ cŞn ph£iÁ lo ngh)Á nĩa. Bâ giÝ chÉ dÑc tâmÁ tu t-p,

kiçm chút ítÁ t° l°ing, tích tjoÁ ph°Ùc əcÁ Á

ngày ra i °ácÁ an Òn. Nhìn th°ng vàoÁ sñ th-tÁ và ngh) °ác nh° v-y s½ có lã hjçn.

Làm °ác nh° v-y làÁ chúng taÁ ã

biçt hĩc theo hjnhÁ giác ngÙÁ cçcÁ əc Ph-t.

Lúc còn trai tráng,Á thái tíÁ ang
là mÙt ng°Yi có şy ç tñt cLÁ quyÁn uy,Á thç lĩc,Á v n võÁ song
toàn.Á V-y
màÁ khi thşy ng°Yi già thì
liÁnÁ biçt
mìnhÁ rÓi cing s½Á già nuaÁ và yçu Nĩm nh° ng°Yi kia. Thşy rõÁ cuÙc ÝiÁ không có gì áng Á gíi là vui cho nên
NgàiÁ quyçt
chíÁ xuýt trşn. Nhìn nh-n,Á chiêm nghiçmÁ và thşu tÙt °ác nh° v-y làÁ chúng taÁ ã biçt híc theo cái nhìn cça b-cÁ giác ngÙ.
4. BÇnh
là khÕ.
Lşn khác thşy mÙt ng°Yi bÇnh ang rên au,Á thái tíÁ ngh), hóa raÁ con ng°YiÁ ta cing có khi phçi bÇnh au nh° v-y!
Cùng là thân ng°Yi nh° nhau, nh°ng ng°Yi kia ang bË bÇnh thì có lúc mình cing
phçi bË bÇnh nh°Á míi ng°Yi. Là bÇnh thì Ûn au, không có gì vui hçt. Tê
óÁ thái tíÁ thşy °ác sñ tĩm bã cça thân ng°Yi và
sñ sNng này không có gì bÁn ch-c,Á ý chíÁ xuýt trşnÁ trongÁ thái tíÁ °ác nung nşu mĩnh m½ hĩn. Thşy °ác
nh°Á v-y
thiÁ chúng taÁ không
còn nhşm t°Bng thşy mình khĩe mĩnh mĩi Á sanh tâmÁ ngã mĩn,Á xem th°YngÁ ng°Yi khác.Á Óng thÝiÁ chúng taÁ s½Á cLm t
yêuÁ ng°Yi
bÇnh vàÁ tìm
cáchÁ Á v°át lên, không bË
bÇnh auÁ chi
phĩi. Làm °ác nh° v-y làÁ chúng taÁ ã
híc °ác bài híc tēÁ éc Ph-t.
Có nhiÁu vË làmÁ bác s)Á trË
bÇnh ho-c có lúcÁ chúng taÁ ch m
nuôi bÇnh nhân. Nçu chÉ chĩa trË c n bÇnh, chÉ ch m sóc c n bÇnh thì ch°a
çÁ trách
nhiçm, ch°a úng ngh)a y éc. BBi l½ công viçc chÉ mÙi deng lĩ ß mecÁ hành nghÁ y Á kiçm sNng,Á trách nhiçmÁ °ác phñ
nuôi bÇnh v-y
thôi. Ngoài cách trË c n bÇnh và ch m c n bÇnh,Á chúng taÁ cònÁ trË liçuÁ ng°Yi
bÇnh, ch m sóc ng°Yi bÇnh thì ngh)a y éc mÙi şy çÁ trĩn v'n.Á Cả thÁ,
cşn -t mình vàoÁ hoàn cLnhÁ ng°Yi
bÇnh ÁÁ cLm
thông, hiÁu °ác nxiÁ au Ûn, khó chËu cça hí. Tê óÁ chúng taÁ s½ có tâm Óng cLm,Á thông cLm,Á th°ing yêuÁ bÇnh nhân,Á
ng°YiÁ vÙi nhau, khôngÁ thÝ jÁ hayÁ xem th°YngÁ hí. Làm °ác nh° thç thì ngoài viçcÁ iÁu trËÁ c n bÇnh,Á chúng taÁ còn ch
iÁu d°áng c n bÇnh,Á chúng taÁ còn
ch m sóc °ác ng°Yi bÇnh nĩa. Thşy ng°Yi khác bÇnh thì liÁn biçt rÓi mình cing
s½ bÇnh nh°Á míi ng°Yi. Ng°Yi ó bÇnh au, lo sã, hoang mang thì çn
lúcÁ chúng
taÁ bÇnh, cing có nhĩng nxi
au và tâm trĩng giNng nh° hí v-y thôi. Hôm nayÁ may m-nÁ còn °ác khĩe mĩnh, chĩa trË ch m sóc
°ác cho ng°Yi bÇnh, ó làÁ ph°Úc éclÙn cça mình. B±ng tâm ó Á chĩa bÇnh, ch m
sóc bÇnh thì ng°Yi bÇnh s½ cLm nh-n °ác tşm lòng mình, hí s½ nh-n °ác sñÁ an çĩÁ rñt IÙn,Á cLm thşyÁ an Õn,
không lo sã. B±ng tâm ó Á làm viçc thìÁ chúng taÁ s½Á nh-n thşyÁ mình °ác làm ché không phçi bË làm
công viçc. Tê ó, tâm thái làm viçc cça mìnhÁ tĩ nhiênÁ cLm thşyÁ thĩa
mái, nh¹ nhàng, an vui ché không phçi làÁ cLm giácÁ cça
mÙtÁ gánh
n-ngÁ bË ai ó è lên vai
buÙc mình phçi làm. B±ng cách ngh) ó, tâm thái ó Á làm viçc, ó làÁ chúng taÁ ang sNng b±ngÁ thiçn tâm,
tê óÁ thiçn
phápÁ °ácÁ t ng tr°Bng.
Sñng b±ng tâm thiçn, pháp lànhÁ t ng tr°Bng, ó là cái phaoÁ an toànÁ cêuÁ chúng taÁ bÙt
khÕ, °ác an vui trongÁ hiçn tĩÁ vàÁ mai sau.
Thşy ng°Yi khác bÇnh,Á biçt mìnhÁ rÓi cing s½ bÇnh. Tê ó thşy rõ thân
nàyÁ mong
manh, giç tĩm, không ch-c th-t, tē ó không bám chşp. Khi không bám chşp
thân này, cLnh sNng này thì cácÁ mê lşm,Á khÕ não,Á r-c rñiÁ khác
s½ không có ra.Á Óng thÝi,Á chúng taÁ s½Á cLm thông,Á th°ing yêu,Á tôn trĩngÁ ng°Yi bÇnh, tē óÁ thiçn c nÁ °ácÁ t ng tr°B
tr°BngÁ thìÁ chúng taÁ s½
°ácÁ an ÕnÁ và nhiÁuÁ lĩ lç.
Nçu ç duyên tiçn sâu hĩn thìÁ chuyên tuÁ thiÁn Ënh. KhiÁ trí lĩcÁ ç
IÙn thìÁ chúng
taÁ không còn bË các bÇnh
nãoÁ chi

phñi, °ácẤ tñ doẤ tñ tji, céu giúpẤ míi ng°Ýi, míi loài. Thÿy, nhìn,Ấ éng dăngẤ vàẤ tu t-pẤ °ác
nh° v-y làẤ chúng taẤ ã
biçt híc theo hính cçạẤ éc Ph-t.

5.

Chçt là khÕ.

Khi i ra bñn cía thành, c£nh thé t°Ấ thái tíẤ thÿy °ác ó là mùt ng°Ýi chçt. Thÿy v-y,Ấ thái tíẤ liẤn nhìn lji vàẤ nh-n raẤ r£ng, ng
lúc mình

cing s½ chçt. Càng thÿy rõ sñ tjm bã cçạẤ kiçp ng°Ýi, chíẤ xuýt trşnẤ cçạẤ thái tíẤ càng nung nÿu mánh liçt hjn.

MÙi ngày nào ây còn liçt liçt, oanh oanh, sao bãy giÝ

chẾ còn mùt t£m thân tái xanh, khô teo,Ấ bÿt Ùng, ai làm gì cing không biçt. Bao nhiêu niẤm

vui,Ấ hính

phúc, úng sai,Ấ ph£i trái... t£t c£ Áu bỄ cuñnẤ i theoẤ t£m thân tro bãi,Ấ trß thànhẤ con sñ không. T-n m-tẤ chéng kiçnẤ và b
cho th-t kù mùi

thÿy t£m thân này quá mĩng manh,Ấ kiçp ng°ÝiẤ quá

ngñn ngçi, cõi Ýi th-t phù du, gi£ tjm. Th£m sâu °ác l½ th-t này thiẤ chúng taẤ s½ dết °ác nhingẤ mê lşmẤ và cácẤ phiẤn phéc

Hôm qua trên °Ýng raẤ ThiẤn viçnẤ tu t-p,

quý vỄ cóẤ nghe tinẤ mùtẤ thiẤn sinhẤ trongẤ jô tràngẤ mình au yçu, bçnh n-ng. Khi ra çn

ây thiẤ nghe

tinẤ vỄ ÿy qua Ýi rÕi. Sñ

viçc ÿy là mùtẤ ch£n Ùng,Ấ ánh thécẤ chúng tagiác t£nhẤ mjh

m½,Ấ tu t-pẤ miên m-t hjn. MÙt ng°ÝiẤ bjn cùng tu,

ngày nào cùngẤ nghe pháp, cùngẤ tăng kinh, cùngẤ tía thiẤn, bãy giÝ ph£i nh-m m-t chia tay rÕi. Và rÕi

mùt ngày nào ó không biçt sÙm hay muUn, mxi mùtẤ chúng taẤ cing s½ có ngàyẤ lşn l°ấtẤ chia tay nhau. ó làẤ con °ÝngẤ n

không aiẤ tránh khi.

Th£m sâu °ác nh° v-y tñ kh-cẤ chúng taẤ s½

cóẤ Ùng lĩcẤ nh° ai nh-c théc, ánh b-t d-yẤ tinh thşnẤ tinh t£n tu t-pẤ mánh liçt Ấ thoát khiẤ sñ chi phñiẤ cçạ

cái chçt. ó làẤ chúng taẤ ã

híc °ác cách nhìn cçạẤ éc Thç tôn.

KhÕ nxiẤ cñ t-tẤ muon

Ýi cçạẤ chúng

taẤ v«n là hay quên nênẤ tu hànhẤ khóẤ tiçn bù. Hôm nay nghe ng°ÝiẤ huynh ÇẤ mình vĩa qua Ýi thiẤ phát tâmẤ dĩ dUi,Ấ tu

VÁ nhà °ácẤ thÝi gianẤ sau,

do b-n rUn vUiẤ viçc làmẤ n

nên cái tin ó cing bỄ quên i, buÕiẤ nghe phápẤ hôm

nay cing không còn, ngàyẤ tu t-pẤ rÕi

cing qua i, tâm tuẤ yçu Ùt, giác thì ít mà mê thì nhiẤu cho nên g-p c£nh

liẤn sanhẤ phiẤn não,Ấ cãi lUnẤ şm

şm. Nh° v-y làẤ chúng taẤ ã

quênẤ giác

ngÙ, không híc °ác iẤuẤ éc Ph-tẤ ã

hành, vĩa thÿy làẤ giác t£nh, không bao giÝ quên. NçuẤ giác ngÙẤ sâu s-c và luônẤ giác t£nhẤ Ấ tu hànhẤ thì

quý vỄ s½ luôn thÿy rõ sñ sñng cçạ mình vàẤ míi ng°ÝiẤ th-tẤ mong manh.

ChẾ cşn thÿy °ácẤ mùt phşn nhiẤ nh°

v-y thôi thì khi nhá g-p ai óẤ phỄ báng,Ấ chúng taẤ cing

s½ thÿy rõ cuÙc sñng gi£ tjmẤ mong manh, tê ó th°ing °ác ng°Ýi hji mình và không

tranh cãi vUi hí. S½ thÿy, nçuẤ cãi lUnẤ lji

vUi hí, sanh raẤ gi-n dĩ, təc tñi, rÕi ây nhá hí qua Ýi, mình i th m

ámẤ m-c cáẤ l-m. Khi nào là khi chii nhauẤ gi-n dĩ,

khi nào là lúc çnẤ chia buÕn, khóc lóc cho sñ ra i cçạ mùt ng°Ýi? Nçu thÿy

rõ °ác sñẤ mong manhẤ cçạ

kiçp sñngẤ con ng°Ýi, thÿy °ác kho£ngẤ thÝi gian sñng

và chçt kÁ c-n mùt bên thiẤ chúng taẤ s½Ấ t£nh giácẤ mjh hjn, không bao giÝ có sñ tranhẤ cãi nhauẤ nĩa. Tranh cãi,Ấ gi-n dĩ

kia không tñ làm chç °ác

chính hí. Chính khi angẤ gi-n dĩẤ hí

cing r£t khÕ sß ché khôngẤ sung s°ÙngẤ gì.

Mình là ng°ÝiẤ t£nh táoẤ làm

chç °ác mùi thÿy rõ nênẤ thông c£mẤ và

th°ing hí,Ấ tUi nghiçpẤ cho

ng°Ýi ta. Thÿy °ác nh°Ấ v-y thiẤ chúng taẤ s½

th°ing °ác ng°Ýi hji mình, không tjo nghiçp, không khÕ au. Luôn luôn th£m sâu

nh° v-y làẤ chúng taẤ ã

khéo biçt híc theo hính cçạẤ éc Ph-t, hính cçạ b-cẤ giác ngÙẤ rÕi. Híc theo hính giác làẤ chúng taẤ °ácẤ giác ngÙ,Ấ gi£i thoát

míiẤ khÕ

não,Ấ mãi mãiẤ an

vui.

6. Á Xu† gia.

Thái tíÁ trình bàyÁ tâm nguyÇnÁ xu† gia, vua cha không cho,Á gia ìnhÁ không b±ng lòng. MÙt hôm, sau bữa tiÇcÁ linh ìnhÁ tr
ng°ÝiÁ ãÁ n uNngÁ say
s°a, không còn biçt gì. Nía khuya,Á thái tíÁ nhìn
thÿyÁ cung
nĩÁ n±m la liÇt. ±ng sau cça
v» 1p nghiêng n°Úc nghiêng thành là mùt cái thây n±m thē ra nh° xác ma, chân mùt
nị, tay mùt ngā, tóc rNĩÁ bù xù, n°Úc miçng nhuÁ nhoji. KhiÁ n tiÇcÁ ngonÁ chēng nàoÁ thì
bây giÝ lÙ v»Á mê man, gÙm ghiçt chēng ÿy.Á Sñ th-tÁ cçaÁ cuÚc ÝiÁ ang
diÁn ra r† rōÁ tr°Úc m†, lòng nung nÿuÁ tìm °ÝngÁ thoát khÕ cāng dāng cao, nía êmÁ thái tíÁ quyçt ĘnhÁ v°āt thành iÁ xu†
MÙt vĒÁ thái tíÁ l
trong cung vua, có ÿy ç t† cĒ nhĩng thē màÁ míi ng°ÝiÁ m;
°Úc, có nhiÁu hìn r† nhiÁu so vÙi nhĩng giÁ chúng taÁ ang
có, nh°ng mùt khiÁ nh-n raÁ bĒn ch†Á th-t
cçaÁ kiçp
ng°ÝiÁ làÁ giĒ dNĩ,
tjm bã,Á mong
manh,Á thái tíÁ liÁn
bĩ lị míi thē Á i tŞm jo vàÁ tu t-pÁ °ác.Á Chúng taÁ hiÇn nay nhìn i nhìn lị chĒ có ba bNĩn
ng°Ýi,Á cça
cĒiÁ giũ l†m làÁ vĒa çÁ n, có d° ch ng thì cing chút ít chē
không thÁ b±ng vua °ác, nh°ng lị bĒ nóÁ chi phNĩÁ và
khÕ sß quá chēng! Cing vì nhĩng thē ó mà ngày này buŒn, ngày kia vui, ngày nĩ
khÕ, xÙc xÇch ç thē hçt. ó là vì ch°aÁ giác ngÙÁ °ácÁ sñ th-tÁ cçaÁ kiçp ng°Ýi, ch°aÁ giác ngÙ °ácÁ bĒn ch†Á th-t
cça nhĩng thē tjm bã chung quanh cuÚc sNngÁ chúng ta.
Nçm trĒiÁ tr°Ýng Ýi,Á con ng°ÝiÁ ã
có °ác vàiÁ kçt lu-n, tuy khôi hài, nh°ng lị phĒn ánh úngÁ sñ th-t ang
xĒy ra: Khi ch°a c°Ùi thì chŒng nói vā nghe. C°Ùi nhau rŒi thì vā nói chŒng
nghe. SñngÁ vÙi nhaumÙtÁ thÝi gianÁ rŒi
thì vā chŒng nói nhauÁ mà cĒÁ xóm
làng ng°Ýi ta Áu ngheÁ ình ì. Có nhiÁu ng°ÝiÁ ban şukhŒÁ s; s;Á thì cònÁ m̄c cá,
giÿu giçm. Nh°ng çn lúc khÕ quá, không giÿu nŒi nĩa nên phĒi th°a thiÇt Á xin
quý thŞy giúp á. Quý thŞy v«n th°Ýng khuyĒn. Quý vĒ phĒi nhìn th-t kù Á thÿy
rŒÁ bĒn ch†Á th-t cça cuÚc sNng, có v-y mÙi không bĒ
nó lĒa. ThíÁ mùt lŞnÁ tìmÁ không gianÁ yên t)nh, bình tâm tĒnh trí Á nhìn vÁÁ cha m†,
ông bà cça mình.Á X°a kiaÁ quý
vĒ cing có mùtÁ thÝi tr»Á trung
nh° mình, cingÁ m; mÙng,Á thēu dÇtÁ ç
thē... Nh°ng khi vÁ sNngÁ vÙi nhauÁ thànhÁ gia ình,
có con, có cháu rŒi thì cing chĒ lo làm, lo n ÁÁ duy tricuÚc
sNng chē có rĒnh âu Á ngŒi ó màÁ t; t°ßngÁ nh°Á thÝi tr»Á con nĩa. Qua rŒi thÝiÁ t; t°ßngÁ Ēo vĩng, mÙiÁ nh-n raÁ sñ th-t cç
sNngÁ gia ìnhÁ trongÁ cuÚc ÝiÁ này chĒ là mùt sñ n°ing nhau Á sNng
mā thŒi. ã có ông bà bNĩ m†Á trĒi quaÁ cho
taÁ hĩc lÿyÁ kinh nghiÇm,
nhìn úngÁ sñ th-tÁ Á
sNng úng, không bĒÁ t; t°ßngÁ sai lŞmÁ cçaÁ tuŒi tr»Á thì s½ bÙt i °ác nhĩng nxi khÕ au
không áng có.
Sinh raÁ trong Ýi, không phĒiÁ nh† thiçtÁ ai cing phĒi có ôi bìn, phĒi cóÁ gia ìnhÁ mÙi sNng °ác. Có nhĩng ng°Ýi ÿy çÁ ng
không cŞn sñ n°ing trĩa nào bên ngoài,Á mùt mìnhÁ hí
cing có thÁ tñ sNng Œn Ęnh vàÁ tNt 1pÁ °ác
thì hí s½ khôngÁ cŞn phĒiÁ có
ôi bìn hayÁ l-p gia ình. Nçu có ng°Ýi ch°a çÁ iÁu kiÇn,
ch°a thÁ sNngÁ mùt mìnhÁ thì
hĩ cŞn có mùt ng°Ýi thē hai ÁÁ cùng chungÁ gŒng
gánh, lo cho nhau Á Œn Ęnh cuÚc sNng, thç thŒi.Á Sñ th-tÁ cça nó không có giÁ huyÁn ĒoÁ xa xôi nh° mìnhÁ t; t°ßng.
Cé nhìn vàoÁ cuÚc Ýi ã °ác sNng trĒi cçaÁ cha m†,
ông bà mình thì s½ thÿy ra r† rŒ.Á Thĩc tçÁ cuÚc
sNngÁ cça
quýÁ vĒ chĒ là mùt sñ n°ing
vào nhau ÁÁ xây dñngÁ cuÚc
sNng. Ng°Ýi này i buồn thì ng°Ýi kia i xe thŒ. Ng°Ýi nàyÁ lānh joÁ thì ng°Ýi kia nÿu n...Á Rānh rānhÁ mùtÁ sñ th-tÁ là
n°ing vào nhau ÁÁ xây dñngÁ cuÚc
sNng. Mĩi thēÁ t; t°ßng, dÇt mÙng lÙn lao cça thÝi non tr» Áu không
có th-t. BiçtÁ v-y thìÁ quý
vĒ tr» nên bình tâm Á thÿy ra và luôn ghi nhŒ r±ng, trong cuÚc sNng, quý vĒ

không thã sÑngÁ mùt minhÁ thì
 có ôi bìn cing chÉ Á n°ing vào nhauÁ xây dñngÁ sñ
 sÑng thç thôi, không có gì giÑng nhĩngÁ Ɣo t°BngÁ xa
 xôi nh° minh ngh).Á Nçũ khôngthÿ rõ nh° thç, suÑt ngày céÁ thêu dÇtÁ tç t°BngÁ nhiÁu quá thì s½ bỄ nó lĩa gçt mình,
 chính nó s½ °a mình i çn khỒ au. Bßi khiÁ Ɣo t°Bng, dÇtÁ tç t°BngÁ là
 ánh mÿt i cái thÿy biçtÁ sñ th-tÁ vÁÁ cuÙc ÝiÁ này, ánh mÿt mình,Á yçu uÑi,
 bỄ cuÙc sÑng lĩa gçt, °a çn các khỒ au. Còn nçũ quý vỄ thÿy rõÁ sñ th-tÁ cuÙc sÑng rÓi thì ẽngÁ tç t°Bng,
 céÁ bình
 th°ÝngÁ mà s-p xçpÁ mí viÇc,
 céÁ bình dỄ,
 Ôn Ễnh mà sÑng thì tâm mình s½ °ác Ôn Ễnh, khôngÁ dao ùng.
 DoÁ bình
 t)nh, khôngÁ dao ùngÁ nên
 cóÁ nghỄ lĩc.
 Hôm nào ó láÁ mÿt lòngnhau thì mình cingÁ cƔm thÿyÁ bình th°Ýng.Á Mlí ng°ÝiÁ có niÁm ná,Á vui v»Á thìÁ chúng taÁ cingÁ c
 BÁ hoàn cƔnhÁ nào, g-p cái giÁ chúng taÁ cingÁ bình th°ÝngÁ hçt.
 Tẽ ó, các cái khỒ s½ không çn °ác vÙi mình nĩa.Á Nçũ khôngÁ nh° thç,Á chúng taÁ s½ bỄÁ au khỒÁ dài dài. MÙt iÁu nĩaÁ
 taÁ có
 sÑngÁ hçt
 lòng, cóÁ ham muÑnÁ và
 dÑcÁ hçt séc,
 cóÁ hoàn hƔoÁ 100%, nh°ng khi nh-m m-t, nhĩng thé ó
 mình khôngÁ mang theoÁ °ác.
 MÙi biçt, míi thé trên Ýi này nó chÉ có mùtÁ giá trỄÁ nhÿt ỄnhÁ nào
 ó thôi. Nh°ng nçũÁ chúng taÁ v-tÁ kiÇt séc,
 em trín cƔ cuÙc sÑng này ÁÁ theo uÕiÁ nhĩng
 thé mà mình khôngÁ em theoÁ °ác,
 nó s½ không cònÁ giá trỄÁ khi
 mình nh-m m-t, nh° thç thìÁ lãng phíÁ quá.
 ó làÁ chúng
 taÁ ã Nt thiêu sñ sÑng,
 thiêu rã mùtÁ giá trỄÁ IÙn
 laoÁ cƔ ÝiÁ mình Á uÕi theo mùt thé tçm bã,Á mong manh.
 Á ýÁ mùt chút s½ thÿy, nhĩng ng°Ýi nào cùng trang lĩa vÙi
 mình, nh°ng híÁ iÁm çm, nh¹ nhàng,Á tỄnh táo, luôn t°çi vui, chan hòa mà v«n Ễnh t)nh.
 Khi g-pÁ nghỄch
 cƔnh, ng°Ýi ó không dẢ khỒ, và ai khỒ s½ tìm tÙi hí Á s» chia. Ng°ác lçj,
 nçũ ng°ÝiÁ tç t°Bng, bÓng bÙt,Á l ng x ngÁ IÙn xÙn, vÙiÁ vÙi vàngÁ vàng,
 dÁÁ hĩc
 òiÁ theo nhĩng thé bên
 ngoàiÁ xã
 hÙiÁ thì nh° ng°Ýi mÿt à,
 ùng mùt chút viÇc là yçu xiù liÁn, sÑng không muÑn nÕi. Nçũ thÿy rõ nh°Á v-y thìÁ chúng taÁ s½ Ễnh t)nh, Ôn Ễnh °ácÁ cu
 nhĩng théÁ tç t°Bng,
 v» vYi lĩa gçt Á rÓi phçi chỄu khỒ au mùt cách áng th°ingÁ vô ích.
 Cùng mùt sñ viÇc xƔy ra, nçũ lòng taÁ an t)nhÁ thì thÿy rÿtÁ bình th°Ýng,
 không có gì áng cƔ, míi chuyÇn v«n nh¹ nhàng,Á vui v».
 Nh°ng nçũ u g-p lúc lòng mình b-n RÙn thì míi théÁ r-c rÑiÁ có ra,Á sñ thÁÁ trß nênÁ phéc tçp,
 rÑi r-m, khỒ au. MÙt thoáng tâm an,Á chúng taÁ ã
 cƔm nh-n °ácÁ giá trỄÁ -c biÇtÁ nh°
 thç. HuÑng nĩa chân trÝiÁ giác ngÙÁ trín v'n,Á giá trỄÁ ó
 IÙn lao biçt d°Ýng nào! Nçũ ai ó ã có lšnÁ kinh nghiÇmÁ giá trỄÁ cça
 sñÁ an
 t)nhÁ tuyÇt Ñi, thã nghiÇm °ác chân trÝiÁ giác ngÙÁ thì s½ cƔm nh-n °ácÁ giá trỄÁ IÙn lao kia, s½ thÿy rõ cuÙc sÑng cçaÁ c
 ày chÉ là mùt khoƔng Á
 mìnhÁ hoàn
 thànhÁ sñÁ giác ngÙ,
 làm mùt khoƔngÁ giác ngÙÁ trên
 ch-ng °ÝngÁ giác ngÙÁ lâu dàiÁ cça
 mình. ó là viÇc chính, míi thé còn lçj chÉ Á Ôn Ễnh cuÙcÁ sÑng tçmÁ thÝi thôi, không có gì IÙn lao cƔ.
 KhiÁ thái tíÁ còn
 ß trong cung iÇn, có şy ç nhĩng thé mà ng°Ýi ÝiÁ ham muÑn,
 nh°ng Ngài lçjÁ cƔm thÿykhông có gì áng Á vui cƔ. NgàiÁ quyçt ỄnhÁ giã tẽ míi thé, v°át thànhÁ xuÿt giaÁ tşm ço. Nçũ ch°a ç
 míi
 thé Á iÁ xuÿt gia, còn sÑngÁ trong ÝiÁ thì

nên nhìn nh-n cho rõ. bEn chÆt th-t
 cça míi thê và Ênh t)nh trB lji. Á
 bÛt i sĩ dnh m̄c, sñA chi phNiA cçaA cuÙc Ýi,
 cuÙc sÑng s½ bÛt. au khÕ. ó là quý vĒ ã khéo léo v-n dng. Á híc theo
 phŞn nào. công
 hinhA cça écA tē phãA chúng ta.

7. Á Híc jô.

Thái tíA ãA trEi qua. Á quá

trình tŞm jô và Á híc jô. Á vÛi

nhĩu vĒ tiên nhjn. Những gì các vĒ tiên nhjn chéng °ác thì Ngai Áu chéng. Á jt °ác.

Dù v-y, Ngai nh-n thÿy. Á nhĩng

sB chéng ó v«n ch°a phEi là chxA rÑt ráo, ch°a xéng ý nhĩng gì Ngai. Á mong mĩ.

Vì thç Ngai ã tē giã và tim çn cUi. Á BÓ. ÁA. ÁA thi. Án Ênh. Á CuNi cùng. Á jt °ác. Á jô quE.

SñA quyçt

tâm. Á cça ngai ã cho. Á chúng ta. Á bài híc, mÛt khi ãA híc jô. Á tu hành. Á thì phEi tim úng °Ýng, híc hi. Áu rÓi
 phEi. Á t°

duy. Á và thĩc hành. Á çn nji çn chÑn ché không phEi híc

cho có, làm nĩa vÝi. Có khi do hÝi hãt, thiç u. Á tính t°Á duy

chĩn ch̄n nên quá dA dng. Á tin t°Bng. Nghe. Á quEng cáo. Á là

tin li. Án, ãng cái gì mình cing tin °ác hçt. Nghe nhĩu ng°Ýi. Á Ôn ãi. Á i. Áu gì ó. Á hay hay. Á là tin ngay mà thiç u i sĩ. Á cân nh̄c, Á

chÑn. Dã tin thì cing dA quên và Á thĩc hành. Á cing

thiç u sĩ m_jnh m½. Á dết khoát. Á nên

không i çn âu cE. Khi nghe mÛt i. Áu gì ó, Á chúng ta. Á phEi. Á t° duy. Á coi có úng chãnh. Á lý không,

i. Áu ó có mạng lji ni. Ám. Á an lç. Á cho

mình và Á míi

ng°Ýi. Á hay không, có °a çn

sñA giãc

ngU. Á giEi thoát. Á hay

không, rÓi sau ó mÛi tin và Á éng dng. Á thĩc hành. éng gÆp gáp, Á vÛi vàng,

dã tin. Nç u nghe rÓi tin và Á thĩc hành. Á li. Án

thi th°Ýng là chE. °ác mÛt. Á thÝi gian. Á thoi,

sau ó s½. Á cE m thÿy. Á chán

mĩi, bĩ cuÙc, không làm nĩa và i tim cái khác mÛi lç. Án. Á CuNi cùng. Á cE Ýi. Á không °ác gì cE, ch°a nói çn viçc lŞm

°Ýng. Á lç

I. Ni. ó là do thiç u. Á t° duy. Á °a

çn. Á ni. Ám

tin. Á không vĩng, d«n çn. Á chí nguyçn. Á cça mình không. Á dết khoát,

không. Á kiên

quyçt. Á nên không °a çn kçt

quE nào cE. °ác nh° v-y là quý vĒ ã biçt híc theo cách. Á l-p chí. Á tŞm jô và Á tu t-p. Á cça. Á éc Ph-t. Khi i. Á híc jô. Á thì

phEi tim cho úng. Á con °Ýng. Khi. Á tim racon °Ýng. Á úng. Á chân lý. Á rÑt ráo. Á rÓi thì phEi gan dç, Á kiên quyçt. Á thĩc hành. Á cho
 th. Á Ngai

ã híc qua và thÿy rō nhĩng sB chéng Ngai ãA jt °ác. Á ó

ch°a phEi. Á rÑt ráo, ch°a. Á áp éng. Á úng

nh° nhĩng gì Ngai ang kh̄c khoEi trong lòng nên ã tē giã, Á quyçt tâm. Á çn cUi. Á BÓ. ÁA. Á tĩa thi. Án.

Ngai nói r±ng, nç u. Á nh° không. Á chéng jô. Á thì

thà bĩ thân xác ngay cUi. Á BÓ. ÁA. Á ché

không. Á éng

d-y. ó là mÛt sñA quyçt tâm. Á m_jnh

m½ và Á dết

khoát. NhÝ v-y, çn êm thê bÑn m°ji chín, khi sao mai vĩa míc thì Ngai

ã chéng °ác. Á jô quE. Á BÓ. Á viên. Á mãn.

Nç u có °ác tâm. Á kiên quyçt, m_jnh m½, Á dết khoát. Á nh° v-y thì. Á ch̄c ch̄n. Á r±ng, Á chúng ta. Á cing s½ có nhĩng b°Ùc tiçn. Á ã

k. ÁA trong. Á công phu. Á tu t-p. Á cça mình.

8. Á Thành jô.

Lúc vĩa. Á thành jô, Ngai v«n. Á ngÓi yên. Á d°Ui

cUi. Á BÓ. ÁA. Á suÑt bEy ngày. ÁA. Á khám phá. Á sĩ sâu mŞu trong. Á thi. Án Ênh. Á mà Ngai ã chéng °ác. Có nhĩu ng°Ýi

không hi. Áu Ngai ngÓi làm gì, nh°ng khi. Á chúng ta. Á ã ngÓi thi. Án,

ãA tu t-p. Á có. Á tiçn bÛ. Á rÓi

thi rÆt dã thâm hi. Áu này. ãy là i. Ám mà. Á chúng ta. Á cŞn phEi. Á l°u tâm. Á híc

t-p. Nhĩu lúc mình. Á ngÓi thi. Án. Á thÿy. Á an lç. Á mÛt chút là vÛi mēng quá, xE thi. Án ra

i khoe. Á lung

tung. Á cho là ã chéng jt

cái gì ó rÓi. Trong khi ó. Á éc Ph-t. Á ãA thành Ph-t,

ãA thành

tñuÁ qu£ vĒÁ viên mãnÁ mà
 Ngài v«nÁ ngOì
 yênÁ lji ÁÁ khám pháÁ cho tÙt cùng sñ sâu mŞu trong ó. Bßi
 vì cái tâm sâu mŞu ó rñtÁ vi diÇu, cao siêu và rÙng lÙn vô vãn.Á N¿u khôngÁ chính chñ thì không thã nào thã nghiÇm
 thÿu áo suñt thông hçt °ác. Có nhiÁu vĒÁ Thián s°Á tr°Ùc
 sau ngÙ çn m°Yi mÿy lŞn mà v«n cònÁ dâng côngÁ miên
 m-t. Khi ch°aÁ thành Ph-t thì viÇcÁ giác ngÙÁ ÿy
 ch°a xong. Cho nên khiÁ tu t-p thiánÁ Ēnh,
 có thã nh-nÁ b£n tâmÁ rOì
 thì cingÁ cŞn
 ph£i l-ng l½Á tiçp tácÁ miên
 m-tÁ công
 phu. N°ing theo à tiçn ó, ngay chx c£m nh-n ó, sñng th³ng b±ngÁ sñ thã nghiÇm
 ó ÁÁ chúng
 taÁ tu tiçn thêm, nh° v-y s½Á vãng vàngÁ tiçn mãi. N¿u mÙi °ác mùt chút thì lo
 i khỏe, i nói rOì cho là ãÁ chéng cÁ thì
 s½ làmÁ ch°Ùng
 ngjiÁ con °ÝngÁ tiçn
 jô và sanh nhiÁuÁ bÇnh hojn. Nh° là cho mình ãÁ chéng jôÁ rOì nên không cŞnÁ tinh tñnÁ công phuÁ nĩa. Nh°ng không biçt
 jô theo
 kiÁu ó là bào chia cho cáiÁ cñ t-tÁ l°YiÁ tu hànhÁ cça mình rOì làm biçng không chĒuÁ công phuÁ Ą °ácÁ tiçn bùÁ hjn nĩa.Á
 chéng thì lián
 thànhÁ ch°Ùng
 ngjiÁ c£n trßÁ b°Ùc
 tiçn jô cça mình. MÙt iÁu quanÁ trng khôngÁ kém
 là khiÁ chúng
 taÁ i nói ra mình ãÁ chéng cÁ nh° thç thì có chxÁ khßi tâm.
 ó làÁ iÁu
 kiÇnÁ Á ch°Ùng duyên ùa tÙi
 khiçn cho mình bĒÁ ch°Ùng ngji, khóÁ công phuÁ Ą
 °ác tiçn hjn. Cho nên cŞn nhÛ r±ng, khi ãÁ viên thànhÁ jô qu£, ãÁ thành Ph-tÁ rOì,
 nh°ng mùtÁ tuşn lÁÁ şuÁ éc Ph-tv«nÁ ngOì yênÁ ÁÁ tiçp tácÁ khám pháÁ sñ
 sâu mŞu, cái £o diÇuÁ mênh mông,Á sâu xaÁ trong
 jô c£ Ngài ã chéngÁ jt °ác. Ai tềng çn trong ó rOì mÙi thÿy rõ °ác
 ây qu£ là mùt iÁu rñtÁ tâm c, không thã thiçu khiÁ chúng taÁ ã cóÁ công phu,
 có b°Ùc tiçn, có chx sñngÁ c biÇt. Trên °ÝngÁ híc jôÁ vàÁ tu t-p,Á chúng taÁ cŞnÁ l°u tâmÁ híc
 theo iÁuÁ éc Ph-tÁ ãÁ éng dângÁ thñc hành.
 Ph£iÁ th-n
 trng,Á iÁm jmÁ ÁÁ dâng côngÁ tu t-pÁ choÁ tÙi njiÁ tÙi
 chñn. Không nên mÙi °ác chút ít mà cho là ãÁ jt °ácÁ ç
 rOì, nh° thç s½Á ng n c£nÁ b°Ùc
 tiçn cça mình, th-t rñtÁ lãng phí, áng tiçc!
 Tuşn thê hai, Ngài i ra ngOì ngayÁ vĒ tría ngòi tháp bên trái bãy giÝ và nhìn vÁ
 cÙiÁ bó ÁÁ mùtÁ tuşn lÁÁ không
 chÙp mñt Á tĩa lòng biçt jnÁ cÙi
 cây ãÁ che
 chßÁ cho mìnhÁ thành jô.Á éc Ph-tÁ không quên mùt jn nhĩ dù ó chĒ là ng°Yi
 mùt lúc xâu chĒ qua kim dùm. Nh°ng vì sao Ngài ljiÁ c biÇtÁ biçt jnÁ cây bó ÁÁ tÙi mùtÁ tuşn lÁÁ ngOì nhìn nh° v-y? Bßi vì
 mát,Á che chßÁ cho NgàiÁ tía thiánÁ Ą thành °ácÁ jô qu£.
 Vì sao nji giúp cho mìnhÁ thành jôÁ qu£
 lji °ácÁ c
 biÇtÁ biçt jnÁ nhiÁu
 nh° v-y? N¿u ai ãÁ dâng côngÁ tu t-pÁ mùt
 cáchÁ rñt
 ráo, có kçt qu£, quý vĒ s½ thÿy rõ iÁu này. Ví dẫ ch° t ngÁ niÁ Ç tíÁ ai
 cing kính quýÁ Hòa Th°ängÁ tôn s°, ai cingÁ biçt jnÁ Hòa Th°ängÁ ã
 dÿ dx, chĒ choÁ con °Ýng tu t-pÁ Ą
 thoát khO, ai cing nói r±ng,Á n¿u khôngÁ g-pÁ Hòa Th°ängÁ thì không biçtÁ cuÙc ÝiÁ mình ra sao, s½ trôi dÿt nh° thç
 nào... Nh°ng Ñi vÙi nhng vĒ nh-p thñtÁ cóÁ tiçn bùÁ áng kÁÁ çn trình bÿch lênÁ Hòa Th°äng,
 ch°a nói nên lYi là ã b-c khóc, ho-c có vĒ thì c°Yi òa bßi sñ c£m nh-nÁ jô lýÁ chân th-tÁ hòa cùngÁ lòng biçt jnÁ sâu xa,Á vô h
 C£m nh-nÁ ân écÁ có méc Ù thì còn nói °ác, nh°ng n¿u
 sâu s-c hjn thì ch°a thñt nên lYi ã phá c°Yi, b-c khóc. KhiÁ chúng taÁ éng dângÁ lYi dÿ cçaÁ Hòa Th°ängÁ ÁÁ tu t-pÁ mùt
 cáchÁ triÇt
 Ą, có sñÁ tiçn bùÁ áng kÁÁ thì
 s½ c£m nh-n °ác sâu s-cÁ lòng tĒÁ cça

Ngài ã dÿ dx, ã ban choÁ mình,
 mÙi c£m nh-n sâu s`cÁ con °ÝngÁ Ngài
 ã chÉ dÿ cho mình là nh° th¿ nào. Và càng ti¿n sâu thì sĩ c£m nh-n ó càng
 sâu kín, càng mÿnh m½ trongÁ nÙi tâmÁ khi¿n
 choÁ ch°
 T ngÁ Ni ph£i b-c khóc ho-c
 b-c c°Ýi. ChÉ có khi ãÁ giác ngÙÁ mÙi
 c£m nh-n sâu s`c và h¿t °ácÁ ý vÉÁ cçaÁ jô lýÁ chân th-t,
 c£m niÇmÁ sâu
 xaÁ ¿n nÿ ã giúpÁ chúng taÁ thành nên jô c£ ¥y. Cho nên sau khiÁ thành jô,Á éc Ph-tÁ ã ngÓi nhìn cÙiÁ bó ÁÁ mùt tu§n
 Không phÉiÁ bi¿t jnÁ bình th°ÝngÁ mà Ngài c£m nh-n sâu s`c nÿ Ngài ngÓi
 °ácÁ thành
 jô. Chính sĩÁ thành jôÁ này
 nên Ngài mÙi có sĩ c£m nh-n vàÁ bi¿t jnÁ sâu
 s`c ó.
 Ngài Trích Thçy nói có ba hÿngÁ Ç tí.
 Hÿng b-c th°ãng là n°ing theoÁ lý dÿ cça th§yÁ màÁ ti¿n bù,
 v°jn lên. Hÿng b-c trung là khen ngàiÁ lòng tẽÁ bi
 cça Th§y mình. Hÿng b-c hÿ thìÁ lái dãngÁ uy tínÁ cça
 th§y mình. Ng°Ýi n°ing theoÁ lý dÿ cça th§yÁ Á
 tu ti¿n, ÁÁ giác ngÙÁ thì
 ngài Trích Thçy nói ó là hÿngÁ Ç tíÁ b-c
 th°ãng. ChÉ khi nào n°ing theoÁ lý dÿ cça Th§yÁ mình
 ÁÁ công
 phuÁ tu t-p,Á chúng taÁ mÙi
 thÁ nh-nÁ sâu
 xa sĩÁ giác ngÙ. Có tu ti¿n °ác nh° th¿ thìÁ chúng taÁ mÙiÁ c£m ÙngÁ vàÁ bi¿t jnÁ sâu xaÁ °ác. ó mÙi xéng áng là ng°ÝiÁ
 mình. Þ áyÁ chúng taÁ híc °ác mùt iAuÁ trng y¿u,
 muNnÁ bi¿t
 jn mùt cáchÁ sâu xaÁ Nÿ
 vÙiÁ éc
 Ph-t, vÙi ch° TÕ, vÙiÁ Hòa Th°ãngÁ tôn s°Á thìÁ chúng taÁ ph£i khéo v-n dãng lý dÿÁ cça quýÁ ngài ÁÁ dãng công,
 ÁÁ tu
 hànhÁ mùt cáchÁ triÇt Á.
 Nh° th¿Á chúng
 taÁ mÙi có °ác mùt sĩÁ ti¿n bùÁ thíc sĩ tẽÁ nÙi tâm,
 mÙi c£m nh-n sâuÁ s`c cáiÁ jn
 lÙnÁ vôi vúiÁ cça quýÁ ngài Nÿ vÙi mình. Càng tu ti¿n,Á chúng taÁ càngÁ thông c£m, càngÁ tẽ biÁ vÙiÁ míi ng°Ýi,
 muNn giúp cho ng°Ýi khác cing °ácÁ ti¿n bùÁ nh°
 mình. KhiÁ tu hànhÁ ti¿n bùÁ áng kÁ, tâm mình trß nênÁ qu£ng jì,
 c£m nh-n °ác mùt niÁmÁ an lÿcÁ nh¹
 nhãng,Á tinh
 t¿,Á sâu xaÁ thìÁ chúng taÁ s½ c£m nh-n r£t rõ và bi¿t tẽng cái jn
 nh¿ khôngÁ thi¿u sót. ó làÁ chúng taÁ ã
 híc °ác hÿnhÁ bi¿t jnÁ vàÁ Án jnÁ tẽ mùt tâm thÁÁ giác ngÙÁ nh° quý Ngài.
 9.Á Ni¿t bàn.
 Lúc s`pÁ thÉ tÉch,Á éc Ph-tÁ vào
 rãng sala, d°Ùi cây song th¿ vàÁ thÉ tÉch. Vùng ó là mùt nÿi r£t nghèo cça ¥t n°ÚcÁ ²n Ù.
 Vì saoÁ éc
 Ph-tÁ lÿi chín mùt nÿi
 nghèo nh° v-y Á thÉ tÉch? Song song vÙi nhiÁuÁ lý dotrong
 kinhÁ diÁn
 t£, có mùtÁ lý doÁ chúng taÁ c§nÁ l°u tâm.
 Bßi ó là nÿi khó kh n,Á nghèo khÕ,Á lÿc h-uÁ cho
 nênÁ éc
 Ph-tÁ chín nÿi ¥yÁ thÉ tÉchÁ Á gieo duyên cho vùng ¥t ó. KhiÁ míi ng°ÝiÁ ¿nÁ chiêm báiÁ Ngài,
 ng°Ýi dân nÿi ó °ác h°ßng ph°Úc ho-c sanhÁ tín tâm,Á thiÇn c nÁ t ng tr°ßng,Á d§n d§nÁ i
 ¿nÁ giác
 ngÙ. N¿u ng°ác lÿi, ngài chín ¿nÁ trung tâmÁ mùt
 thành phNn lÙn ÁÁ thÉ tÉchÁ cho
 nhiÁu ng°Ýi ¿n vi¿ng mình Á mình °ácÁ nÕi ti¿ng, lo ám cho mình °ác lÙn lao, §y ç... V-y
 là Ngài ã vì mình, ã chín cho mình rÕi. Còn ±ng nàyÁ éc Ph-tÁ ã chín nÿiÁ nghèo khóÁ nh¥t ÁÁ thÉ tÉch,
 Á mang lÿiÁ lái lÿcÁ cho
 dân chúng khó kh n. ó là Ngài ngh) ¿n ng°Ýi khác mà chín choÁ míi ng°Ýi,
 là mùt sĩÁ quên mìnhÁ mà

ng) ỉn choÁ chúng sanh, là mÚt sĩ dẏn thân thĩc sĩ. HiÇn nay phŞn

ôngÁ chúng

taÁ °ác phân công iÁ âu óÁ Á làm viÇc thì thích chín chxÁ giàu sang,Á tiÇn nghiÁ Á c°ng chịu tĩ ngã,Á phác vẢ cho tẏmÁ Ng°ác lị, nỈu ng°Yi

có tâm th°jing ng°Yi, vì ng°Yi khác khó khÕ Á làmÁ tề thiÇnÁ thĩc sĩ thì s½ muỖnÁ i vàoùng

nào ó th-t khó kh n, nghèo thiỈu. Dù nị ó dân còn thiỈuÁ v n hóa,

không biỈt cáchÁ xí sĩÁ tỈt,

không biỈtÁ mang ỉnÁ mình,Á Ýi sĩNgÁ còn dị dáy, b©n thỂu, còn mẏt vÇ sinh,

c; sẢ v-t

chẏtÁ tÓi tÇ, không °ácÁ tiÇn nghi, i ỉn ó s½Á vẏt vẢ cho mình, nh°ngÁ chúng taÁ v«n rẏt thích i ỉn nị ẏy. ó làÁ chúng ta

ché không ngh) vẢ

mình, không thích quan trỉng mình mà chỂ ngh) vẢ ng°Yi khác khÕ, ng°Yi ang cŞn

mình giúp. V-y là ã biỈtÁ quên mìnhÁ Á phảng sĩ,

Á dẏn thân, Á cho ra mÚt cách thĩc sĩ. ó làÁ chúng taÁ ang híc theo hỉnh Ph-t. Còn ngh) vẢ

mình nhiÁu quá thiÁ trái vUiÁ hỉnh

Ph-t, là không °ác niÁm vui nh°Á éc Ph-tÁ ãÁ ỉt °ác.

Nói gì ỉn chuyÇn xa xôi, chỂ cŞn lên xe là chín chx tỈt

nhẏt cho mình, còn ng°Yi khác thiÁ m-c kÇ. Vào nịÁ công sẢ thì

chín viÇc dẢ dằng, nh¹ nhàng nhẏt, còn viÇc khó kh nÁ n-ng nhĩcÁ thì Á ó, ai làm thì làm... Xét lị s½

thẏy, mxi mÚtÁ ý niÇmÁ hay

hành ùng nhĩ,Á con ng°YiÁ th°Yng

ng) vẢ mình, vì mình nhiÁu hỉn là ngh) ỉn ng°Yi khác hay t-p thẢ. Vì thỈÁ chúng taÁ khó có °ác niÁm vui trong cuỦc sĩNg.

Nhĩng viÇc này rẏt gŞn, quý vỂÁ chiêm nghiÇmÁ lị

s½ thẏy híc theo không khó.Á Thí dẢÁ chiÁu

nay quý vỂ rÝiÁ thiÁn viÇnÁ vẢ

lị thành phỈ ã Nụng, vẢ nhà mình. ThỈ là xuỖng phà mìnhÁ tranh thÇÁ chín chx mát nhẏt Á ngÓi, ai làm giÁ m-c kÇ,

nh° v-y là ngh) cho mình, là ch°a híc °ácÁ công hỉnhÁ cÇa

Ph-t, không có °ác niÁm vui cao th°āng. Ng°ác lị,Á chúng taÁ ngh) r±ng, chx ó ai cing thích hỈt.

Mình ngÓi lên óÁ cỂm thẏyÁ mát m»Á thích thúÁ nh°

thỈ nào thì ng°Yi khác ngÓi vào ó cing s½ cỂm nh-nÁ thích thúÁ nh° v-y. Ng°Yi khác ngÓi vào ó hí °ác

vui là mìnhÁ cỂm thẏyÁ vui

cho nên chx mát, chx yên ó mình mÝi quý vỂ IỦn tuỖi ngÓi, riêng mình còn khỂ

mỉnh thì éng ngÓi vào âu cing °ác. V-y là ã biỈtÁ híc hỉnhÁ không ngh) cho mình mà chỂ ngh) cho

ng°Yi khác và dẢ có °ác niÁm vui cao th°āng.Á T°jing tĩ, lên xe,Á tranh thÇÁ chín

cái ghỈ nào tỈt và êm Á ngÓi tr°Úc, ó là ngh) cho mình, làÁ chúng taÁ ch°a híc °ác hỉnhÁ tề biÁ cÇaÁ éc Ph-t. NỈuÁ chúng ta

tỈn, nh¹ nhàng, biỈt r±ng chx mình thích thì ng°Yi khác cing thích. Nh°Yng chx

ó cho ng°Yi khác °ác ngÓi, híÁ cỂm thẏyÁ vui

là mình vui, còn mình thì ngÓi chx nào cing °ác. ó làÁ chúng taÁ ãÁ thẢ hiÇn ỉo lýÁ ngayÁ Ýi sĩNgÁ rÓi. Khi khôngÁ tỂnh giá

iÁu này thiÁ chúng taÁ th°Yng

coi trỉng mình quá. Vì thỈ lòng mình trỈ nên nhĩ h'p,Á Ýi sĩNgÁ ích k±,

nhĩ nhoi, tề ó cuỦc sĩNg dẢ sanhÁ phiÁn phéc,Á bĩc bUi,Á khÕ nào.Á NỈu khôngÁ coi

trỉng mình quá thì tẢÁ chúng taÁ cỂm thẏyÁ không

có gì quan trỉng,Á cŞn thiỈt. Tề ó lòng tẢÁ mỈ rỦng,

th°YngÁ ban

choÁ ng°Yi khác nhĩng gì tỈt

nhẏt, vUi mình thiÁ bình th°Yng, nh° thỈ nào cing °ác. Khi ban °ác cho

ng°Yi khác nhĩng iÁu tỈt thiÁ chúng taÁ cỂm thẏyÁ rẏt

vui. NiÁm vui này rỦng IỦn, cao th°āng.

Có lŞn

mÚt vỂ giáo s° ỉn hĩ quý thŞy:

- Th°a ThŞy, khi mình giúp cho ng°Yi khác mÚt iÁu tỈt

thì ó làÁ viÇc thiÇn. úng rÓi. Nh°ng ó chỂ làÁ quan niÇmÁ thiÇn thôi ché âu có gì Á tr°c nghiÇm

°ác nó là thiÇn. Ho-c có ng°Yi làm mÚt viÇc không tỈt thì ó là ác. Thì cing

là mÚtÁ quan

niÇmÁ thôi.Á NỈu khôngÁ cóÁ quan niÇmÁ ó

thì âu phỂi thĩc là ác? Nh°Á v-y thiÁ dĩa vàoÁ âu

Á biỈt viÇc ó là thiÇn hay ác?

Câu hĩ rẏt hay, giáo s° cho r±ng tẏt cỂ hành ùngÁ thiÇn ácÁ trên Ýi chỂ là mÚtÁ quan niÇm.Á NỈu khôngÁ cóÁ quan niÇmÁ t

có?Á NỈu khôngÁ cóÁ quan niÇm, không có c n cé thiÁ thiÇn ácÁ l«n IỦn.Á CuỖi cùng con

ng°YiÁ làm thiÇn và làm ác

giỖng nhau sao? NỈuÁ v-y thiÁ hxn lojnÁ làm

sao?

Quý thŞy

nói:

- NỈu giáo s° chỂ nhìn theoÁ hiÇn t°āngÁ bên ngoài thì úng nh° giáo s° nói,Á thiÇn ácÁ chỂ làÁ quan niÇmÁ thôi. NỈu muỖn tr

thiÇn và ác

thì giáo s° phĐi nhìn ljiÁ nÙi tâm.Á c n cé vàoÁ ó

thì s½ thÿy rành r½ °ác.Á Cả thÁ, khi làm mÙt viÇc gì ó mà khiÁ tÉnh táoÁ lji, bình tâm lji,Á chúng taÁ tñÁ cEm thÿyÁ trong

lòng mìnhÁ xao xuyçn, khó chÈu, không xéng áng, khôngÁ an Ôn,Á cEm giácÁ thÿy sao mà mình làm mÙt viÇc ghê gÙm

quá v-y, thÿy mìnhÁ thÿp hèn, dÁ sã... Tÿt cEm cEm giácÁ ó choÁ chúng taÁ nh-n biçtÁ viÇc làmÁ tr°Ùc ó là ác, không °ác thì

làm mÙt viÇc gì ó mà khiÁ tÉnh táoÁ lji,

bình tâm lji màÁ chúng taÁ tñÁ cEm thÿyr±ngÁ viÇc làmÁ ó rÿt xéng áng,Á cEm thÿyÁ vui nè nh¹ trong lòng, khôngÁ xao xuyçn,

thÿy cuÙc sÑng cóÁ ý vÈ,

khôngÁ cEm

thÿyÁ trái vÙiÁ lòng

mình, không há thÿyÁ xÿu hÖÁ vÙiÁ míi ng°Ýi...

Tÿt cEm nhĩng biÁu hiÇn ó choÁ chúng taÁ biçtÁ viÇc làmÁ tr°Ùc ó là hiÁn thiÇn. Sñ cEm nh-n

ó, cái tâm ó không ai có thÁ chñi cãi hayÁ trñn tránhÁ i

âu °ác. Hôm nào giçt ng°Ýi vÁ là thÿy trong lòng run, khó chÈu liÁn, làm saoÁ chiy trñnÁ i âu °ác vÙi tâm trjng ó! Chính

cái tâm ÿy choÁ chúng taÁ biçt

ó làÁ viÇc

làmÁ ác rÓi.Á Chính tâmÁ ó choÁ chúng taÁ biçt °ácÁ viÇc làmÁ cça mình là ác hay thiÇn.Á Thí dÁÁ mình iÁ n trÙmÁ cça ai

lòng vui rÙn, hÙn hÿ. TÙi khi

xài hçt rÓi, không cònÁ gì nữa, cé t°ßng míi chuyÇn êm xuôi không có gì.Á Cho çnÁ khi lÙn tuÖi làm ông làm bà trong nhà,

n±m yên t)nh nhÙ lji thì trong lòngÁ cEm thÿy, sao thuß nhĩ mình hèn hị nh° v-y, sao lji iÁ n c_pÁ cça ng°Ýi ta Á ng°Ýi ta phĐi k

không phĐi cça mình mà i ÿy trÙm, mình là ng°Ýi không xéng áng... Càng yên

t)nh, càng hay ra, càng thÿy rõ và càngÁ cEm thÿyÁ xñn

xang trong lòng.Á Chính tâmÁ trjng

ó choÁ chúng

taÁ biçt °ácÁ viÇc làmÁ ó là ác. Còn nçu quý vÈ lên xe nh°Ýng

chx ngÓi cho nhĩng ng°Ýi lÙn tuÖi. XuÑng ò, nhĩng ng°Ýi nào yçu thì mình diu hí

i. Ho-c g-p ai khó kh n, nçu trong khÿ n ng có °ác thì giúp á ng°Ýi khác...

VÁ già ngÓi g«m nhÙ lji nhĩng viÇc óÁ tñ nhiênÁ trong

lòng thÿy phÿn chÿn,Á vui v»Á thì

biçt °ác ó làÁ viÇc làmÁ thiÇn

rÓi. TâmÁ thái

ant)nh ó s½ choÁ chúng taÁ biçt

°ácÁ viÇc

làmÁ kia là thiÇn hay ác.

Nh°ng ãi làm rÓi mÙi biçt, già rÓi mÙi hay ra thì ã quá muÙn màn, không còn

cj hÙiÁ sía

sai. Muñn sÑng tñt,Á chúng taÁ phĐi

biçt kÈp thÿiÁ viÇc làmÁ ó

là thiÇn hay ác ngay khi mìnhÁ suy ngh), hành ùng. Muñn thç, phĐi có mÙt tâmÁ tÉnh giácÁ th°Ýng trñcÁ mÙi choÁ chúng taÁ

°ác kÈp thÿi. Và giác

biçtÁ th°Ýng

trñc, khôngÁ mê lşm, ó làÁ tu Ph-t.Á Chúng taÁ ãÁ nh-n biçtÁ nh° thç rÓi thìÁ h±ng ngàyÁ nên bình tâm tÉnh trí Á kiÁm ljiÁ n

NçuÁ cEm thÿyÁ iÁu gì ó ch°a xéng áng, biçtÁ viÇc làmÁ ó ch°a Ôn thì nênÁ sía Öi.

iÁu gì xéng áng rÓi thì biçt ó là viÇc tñt,Á chúng taÁ nên phát huy cho °ácÁ tñt hjn.

Ngay viÇc chín njiÁ thÈ tÈchÁ cçaÁ éc Ph-tÁ chúng taÁ ã híc °ácÁ công hjnÁ đÿn thân, cho ra thñc sñ. KhiÁ quên mìnhÁ Á

ra thì s½ cEm nh-n °ác

niÁm an vui, biçt ó làÁ viÇc làmÁ cao

th°ång. Khi cõi lòng °ác an vuiÁ thanh thoátÁ nh°Á v-y thìÁ biçtÁ chúng taÁ ã

híc úng theoÁ thiÇn pháp, theo hjnÁ giác ngÙÁ màÁ éc Ph-tÁ ã

chÈ đjy, s½ °a çnÁ mÙt ÝiÁ sÑngÁ an Ôn,

t°ji vui.

III.

CIN BI¼T CÁCH HIC.

éc Ph-tÁ đjy,Á ví nh°Á ng°Ýi

n xoài, phĐi biçt bĩ i vĩ và hÙt mà chÈ n phşn cjm cça nó. Nçu thÿy xoài

ngon rÓi n luôn cEm vĩ l«n hÙt, ó là ng°Ýi không biçt n xoài.Á T°jng tñ,

khi híc mÙt iÁu gì ó thì phĐi biçt chín lña híc nhĩngÁ kinh nghiÇmÁ °ác úc kçt lji, ã °a çnÁ thành tñuÁ rÓi ché khôngÁ nhÿt t

tñÁ i theoÁ hçt

tÿt cEm nhĩng gì ng°Ýi ó ãÁ trĐi qua. Cing v-y,Á chúng taÁ híc

theoÁ cuÙc

ÝiÁ éc Ph-tÁ là

híc theo nhĩngÁ kinh nghiÇmÁ Ngài

ãÁ trĐi

qua, ã úc kçtÁ thành tñuÁ °ác

trí giác tròn ç. Hôm nay mình híc theo Á °ácÁ giác ngÙ,

ngayÁ trng

tâmÁ trí giác Á híc, Á

tu, ÁÁ jt

°ácÁ nh° ngài. Không ph£i

r-p khuôn theo kiÁu 100%. Theo kiÁu thÿy r£ng tr°Úc khiÁ thành Ph-t,

Ngài là v£Á thái tíÁ cóÁ gia ìnhÁ rÓi mÙi i tu, bây giÝ híc theo Ph-t,

mình cingÁ l-p gia ìnhÁ rÓi

mÙi i tu. Không ph£i nh°Á v-y màÁ quý

v£ nào thÿy ç duyên thì có quýÁn i tu sÙm ché khôngÁ nhÿt thiçtÁ ph£i cóÁ gia ìnhÁ rÓi mÙi i tu °ác. Không ph£i thÿyÁ éc F khiÁ thành

joÁ ngài ã iÁ tu tiênÁ rÓiÁ chúng taÁ b̄t

buýt ph£i híc theo, bây giÝ mình cing ph£i tìm mÿy v£ tiên Á tu tr°Úc rÓi mÙiÁ tu Ph-tÁ sau. KhôngÁ nhÿt thiçtÁ ph£i nh° thç. F

làÁ chúng taÁ không biçt n xoài nên n luôn c£ vĩ l«n

hút. Híc theoÁ cuÚc ÝiÁ éc Ph-tÁ làÁ chúng taÁ híc nhngÁ kinh nghiçm Ngài

ãÁ th£ hiçnÁ tr£i qua,

úc kçt lji cho mình thÿy rõ kçt qu£, m-t nào nên tránh, iÁu gì nên híc theo.Á Chúng taÁ ph£i biçtÁ t° duyÁ híc theo nhngÁ kinh

nghiçmÁ cça Ngài ÁÁ éng dngÁ tu t-pÁ jt °ácÁ kçt qu£ nh° Ngài ché không ph£i r-p

khuôn 100%. Cho nênÁ thiÁn s°Á Qu£ng TríÁ BÁ Viçt NamÁ có nóiÁ bài kç:

...Nam

nhi tñ hñuÁ xung thiênÁ chí

H°u h°ÚngÁ Nh° LaiÁ hành xéÁ hành.

Ngh)a là, làm trai có chí xông trÝi th³m, ẽng có b°Úc

theo b°ÚcÁ Nh° LaiÁ ã

i qua. Cing nh° con ngxng chúa nó ch£ uNng sĩa và chĩa n°Úc lji. ẽng theo ß

ây không có ngh)a là mình bĩ Ph-t mà Ngài khuyênÁ chúng taÁ ph£i biçt híc Ph-t. KhôngÁ nhÿt thiçtÁ ph£i r-p khuôn 100% mà lÿyÁ chÿt liçuÁ giác ngÙÁ màÁ éc thç tônÁ ãÁ tr£i quaÁ kinh nghiçmÁ và ch£ lji choÁ chúng ta.

Híc °ác nh° v-y làÁ chúng taÁ biçt

cách híc theoÁ cuÚc ÝiÁ giác ngÙÁ cça

écÁ tẽ pháÁ chúng ta.

IV.Á KçT LU-N.

MÙt hôm,Á éc Ph-tÁ csmÁ mùt n̄mÁ lá trong tay, hñi ngài A-nan vàÁ jì chúngÁ Các v£ thÿy n̄m lá trên tayÁ éc Thç TônÁ so

ngoài rẽng là nhiÁu hay

ít? . NgàiÁ A nanÁ th°a:

BjchÁ éc

Thç Tôn, n̄m lá trên tayÁ éc Thç TônÁ là

quá ít so vÙi lá ngoài rẽng. Á éc Ph-tÁ b£o,Á cing thç,

nhng gì Ngài nói ra ch£ nh° n̄m lá ß trong tay, còn nhng gì Ngài biçt, Ngài c£m

nh-n °ác thì nh° lá ngoài rẽng. MÙt sñ iÁm quý Thÿy vĩa nêu qua, ó ch£ là mùt

ítÁ công hñnhÁ bình d£,

gñn gii Á quý v£ có thÁ dÁ dàng híc theo °ác thoi.Á CuÚc Ýi éc Ph-tÁ còn vô vãn iÁu hay,Á chúng taÁ ch°aÁ ç sécÁ ÁÁ híc

híc tẽÁ cuÚc ÝiÁ éc Ph-tÁ quá rÙng lÙn,Á sấu xa,Á chúng taÁ khó híc hçt. Ch£ çn khi nàoÁ thành Ph-tÁ thìÁ chúng taÁ mÙi

c£m nh-n hçt °ácÁ c£nh giÙiÁ Ph-t,

mÙi híc xong bài hícÁ cuÚc ÝiÁ éc Ph-t. Cho nên, trong kh£ n ng cça mình, híc mùt phñn

nào ó mà c£m nh-n vàÁ thñc hànhÁ °ác,

ó là quý v£ ã tu tçn. Tuy bài hícÁ cuÚc Ýi éc Ph-tÁ có

dài, có nhiÁu, nh°ng nçuÁ chúng taÁ nh-n

chân, thÁ nghiçm, sñng °ác b±ngÁ tâm giácÁ ngÙ,

khiÁ tâm

giácÁ tròn ç làÁ chúng taÁ ã híc xong bài híc cça Ngài rÓi.

NgàyÁ Ph-t £n, mùaÁ Ph-t £nÁ chúng taÁ c£m

niçm çn Ngài,Á tôn kínhÁ Ngài,Á cúng d°ÝngÁ Ngài không gì hñn làÁ cñn ph£iÁ biçtÁ híc hñi,Á tu t-pÁ theoÁ công hñnhÁ cça N

ngÙÁ phñn nào. ó là kçt qu£Á thiçt thñcÁ nhÿt ÁÁ chúng taÁ dâng lênÁ cúng d°ÝngÁ Ngài trong mùaÁ Ph-t £n.

Thích TâmÁ Hñnh

(Trá TríÁ ThiÁn ViçnÁ Trúc LâmÁ Bìch Mã)Á